

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

ပြန်ကြီးကျေးရွာ

ပိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု

ပြင်စလူမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း----- ၃

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၄

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

၂။ ဗြန့်ကြီးကျေးရွာ၏အနေအထား

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆

၂.၂ ဗြန့်ကြီးကျေးရွာ အကြောင်း----- ၇

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၈

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၁၀

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၅

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒိန်----- ၁၆

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ----- ၁၇

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၁

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၃

၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၅

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ----- ၂၇

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ----- ၃၀

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၃၁

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၃၂

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၃၃

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၅

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၆

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၃၇

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၃၉

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၄၀

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- --
----- ၄၁

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ပြန်ကြီးကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်တင်ပြမှုကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ Department for International Development (DFID) ၏ ရံပုံငွေ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် အက်ရှင်အေဒ် (မြန်မာ)နှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့မှ ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်သော “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပေါ်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်”မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာ အင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်း များနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူဖြစ် Plan International Myanmar မှ ဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဤပြန်ကြီးကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန် ပုံစံများ ထောက်ပံ့ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထု ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများမှ အမျိုးမျိုးသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ် လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော်ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ဗြန့်ကြီးကျေးရွာ၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု တွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက် များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။

- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင်တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှုစီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိကလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ ဗြန့်ကြီးကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

ဗြန့်ကြီးကျေးရွာသည် လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာအတွင်းရှိ ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပြီး ရေလုပ်ငန်းနှင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းများနှင့် လယ်လုပ်ငန်းသာ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ဗြန့်ကြီးကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် ဧရာကျေးရွာရှိပြီး အနောက်ဘက်တွင် သာယာကုန်းကျေးရွာ တည်ရှိပါသည်။ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာသို့ ကုန်းလမ်းဖြင့်သွားနိုင်ပါသည်။ ဧရာကျေးရွာသို့ ရေလမ်းဖြင့် သွားလာနိုင်ပါသည်။ ရွာ၏ နောက်မြောက်ဘက်တွင် သစ်တောရှိပါသည်။ ဧရာကျေးရွာနှင့် ဗြန့်ကြီးကျေးရွာ အားဖြင့် အကွအဝေးမိုင် (၇) မိုင်ကွာဝေးပါသည်။ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေးကိစ္စများအတွက် သာယာကုန်းကျေးရွာနှင့် ပိုးလောင်းကျေးရွာသို့ သွားကြရပါသည်။ ဗြန့်ကြီးကျေးရွာ သည် ကပ္ပလီပင်လယ်ပြင်နှင့် မိုင် (၃၀) ခန့်ကွာဝေးပါသည်။

ပြန်ကြီးကျေးရွာ၏ မြောက်ဘက်တွင် ပိုးလောင်းရှိပြီး၊ အရှေ့ဘက်တွင် ဧရာရွာနှင့် ပင်လယ်ပြင်တည်ရှိပါသည်။ ရွာ၏ တောင်ဘက်တည်နေရာတွင် ရေတွင်းချောင်းကျေးရွာတည်ရှိပြီး ရွာ၏ပုံသဏ္ဍန်မှာ စတုရန်းထောင့် ပုံစံရှိပါ သည်။ ပြန်ကြီးကျေးရွာသည် လပွတ္တာမြို့နှင့် မိုင် (၅၀) ခန့်ကွာသည်။ လပွတ္တာမြို့သို့ရေလမ်းခရီးဖြင့် သွားလာရပါ သည်။ ပြန်ကြီးကျေးရွာသည် အလျားလိုက်တည်ရှိပါသည်။ ပြန်ကြီးကျေးရွာ၏ အကျယ်အဝန်းမှာ ပေ (၄၀) ခန့်ရှိ သည်။ ပြန်ကြီးကျေးရွာမှ လပွတ္တာမြို့နယ်အတွင်း ရေလမ်းခရီးဖြင့်သာသွားလာရပါသည်။

၂.၂ ပြန်ကြီးကျေးရွာ အကြောင်း

ပြန်ကြီးကျေးရွာသည် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၄၀) ခန့်က စတင် တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာကိုစတင်တည်ထောင်စဉ် အိမ်ထောင်စု (၇) စုဖြစ် စတင် တည်ထောင်သည်။ စတင် တည်ထောင်စဉ်က ရွာပတ်လည်တွင် သောင်များထူထပ်ပြီး ပြန်အနေအထား ကြီးမားသော ကြောင့် ပြန်ကြီးဟုအမည်တွင်ခဲ့ပါသည်။ ပြန်ကြီးဟုအမည်တွင် ပြီးနောက် ကရင်နှင့် ဗမာ (၂) မျိုးနေထိုင်ပါသည်။ ဗမာများမှာ ကမ်းနားသောင်အနီးတွင်နေထိုင်ပြီး ရေလုပ်ငန်းကိုသာ အဓိက လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကရင်လူမျိုးများသည် ကုန်းပိုင်းတွင်နေထိုင်ပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့် ဘောက်လုပ်ရေးကိုသာ အဓိကထားလုပ်ကိုင်တာကိုတွေ့ရပါသည်။ ပြန်ကြီးကျေးရွာ၏ လူဦးရေမှာ (၄၃၅) နှင့် အိမ်ထောင်စု (၆၄) ရှိပြီး ကျား (၂၁၁)ယောက်၊ မ (၂၂၄) ယောက် နေထိုင်ကြပါသည်။ ဗမာလူမျိုးများ အဓိကနေထိုင်ကြပြီး အများစုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်ကြသည်။ မြန်မာစကားသည် အဓိကဘာသာစကားဖြစ်သည်။ တစ်ဆယ့်နှစ်လရာသီကျင်းပသော လူမှု ဘာသာ၊ ရိုးရာပွဲများက နှစ်စဉ်ပြုလုပ်ကျင်းပကြသည်။

ပြန်ကြီးကျေးရွာတွင်ကရင်ဗမာ (၁) မျိုးရှိပါသည်။ ဗမာဘာသာနှင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာ ကိုးကွယ်ကြပါသည်။ ဘာသာရေးပုံများကိုလည်းနှစ်စဉ်ကျင်းပလျက်ရှိသည် ကျင်းပရာတွင် ခရစ်ယာန်၊ ဗမာ မရွေးပိုင်းဝန်းကူညီကြပါသည်။ ပြန်ကြီးကျေးရွာတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာကို အဓိက ကိုးကွယ်ကြသည်။

ပြန်ကြီးကျေးရွာတွင် စီးပွားရေးအခြေအနေတွင် ဗမာလူမျိုးများသည် ရေလုပ်ငန်းကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ရေလုပ်ငန်းကို အိမ်ထောင်စု (၄၈) ဦးလုံးသာလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ခရစ်ယာန် လူမျိုးများသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းများ နှင့်၊ ဘောက်လုပ်ငန်းများကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းများကို (၁၅) ဦးသာလုပ်ပြီး၊ ဘောက်လုပ် ငန်းများကိုသာ ကျန်သူများက လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြပါသည်။ ပြန်ကြီးကျေးရွာတွင် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများကိုလည်း မွေးမြူကြသည်။ ဘောက်လုပ်ငန်းများကိုလည်း လယ်ယာလုပ်ငန်းများ တွင်လည်း ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။

မြန်ကြီးကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းနှင့် မူကြိုကျောင်းရှိပါသည်။ မြန်ကြီးကျေးရွာရှိ မူလတန်းကျောင်းသည် အာဆီ (၁) ထပ်ဖြစ်ပြီး မူကြိုကျောင်းသည် သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ကာ၊ ပျဉ်ခင်းကျောင်းဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းနှင့် မူကြိုကျောင်းသာ ရှိပါသည်။ မြန်ကြီးကျေးရွာတွင် အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းသူကျောင်းသားများရှိပြီး ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာနှင့် ပိုးလောင်းကျေးရွာတွင် သွားရောက်တက် ရပါသည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသရှိ လပွတ္တာမြို့သည် အနောက်ဘက်ရှိ ဘင်္ဂလား ပင်လယ်နှင့် နောက်ဘက်ရှိ ကပ္ပလီ ပင်လယ်တို့နှင့် ထိစပ်နေသည်။ မြို့၏ တည်ရှိပုံသည် အနောက် တောင် မုတ်သုံလေနှင့် ဘင်္ဂလားပင်လယ်နှင့် ကပ္ပလီပင်လယ်တို့မှ သက်ရောက်သော အခြား မိုးလေဝသအခြေအနေတို့ကို ရင်ဆိုင်ရသည်။

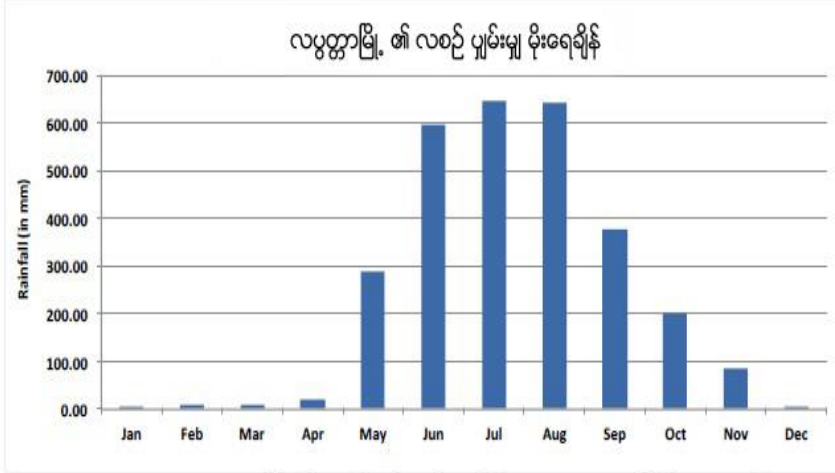
လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ မေလတွင် စတင်ပြီး ဇူလိုင်နှင့် သြဂုတ်လ များတွင် အရှိန်အမြင့်ဆုံး ဖြစ်ပြီး စက်တင်ဘာ လတွင် အရှိန်ပြန်၍ လျော့လာသည်။ မိုးရေချိန်သည် unimodal ပုံစံကို ဖော်ပြသည် (ပုံ ၃၈) ။ နိုင်ငံဘာလ-ဧပြီလမှာ မိုးရေချိန် ရရှိမှုမှာ မပြောပ လောက်ပေ။ ယင်မိုးရေချိန် ပုံစံမှာ မြို့နယ်အပေါ်တွင် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ လွှမ်းမိုးနေကြောင်းကို ဖော်ပြ နေသည်။

ပုံ (၃၇)၊
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊
လပွတ္တာမြို့နယ်။

သို့ရာတွင် ဤပုံစံများတွင် ဆိုးရွားသည့် မိုးလေဝသဖြစ်ရပ် များသည် ဘင်္ဂလားပင်လယ် နှင့်/သို့ Andaman ပင်လယ် တစ်လျှောက်တွင် ဖြစ်ပေါ်ပြီး လပွတ္တာမြို့နယ် ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်သည် ဧပြီလတွင် အပူနွေးဆုံးဖြစ်သည်။ (အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ (၃၆.၀၉) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် အနိမ့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၂၄.၄၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် မတ်လတွင် (အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၃၅.၆၂) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်၊ အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၂၁.၇၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်)။ ဇန်နဝါရီလသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၁၇.၅၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး ဒီဇင်ဘာလတွင် (၁၈.၈၄ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၉.၂၆ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။

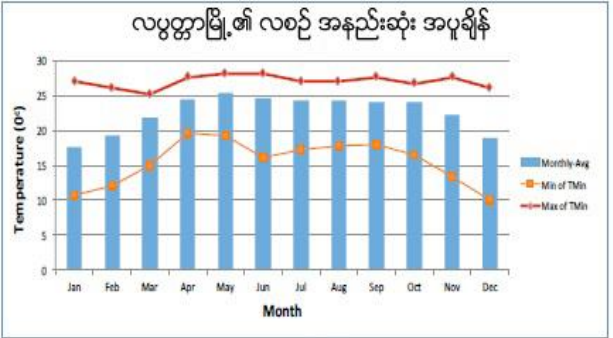
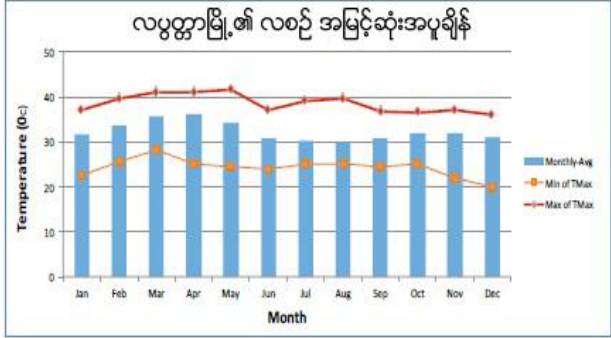

ပုံ ၃၈၊ လပွတ္တာမြို့ ၏ လစဉ် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်၊ မေလမှ အောက်တိုဘာအတွင်း စိုစွတ်ရာသီသည် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ၏ သက်ရောက်မှုဖြစ်သည်။

Diurnal variation

(၎င်းမှာ နေ့အပူချိန်နှင့် ညအပူချိန် ခြားနားချက်) သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ အထူးသဖြင့် ဒီဇင်ဘာလမှ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်နှင့် စက်တင်ဘာလ စိုစွတ်လများတွင် diurnal variation အနိမ့်ဆုံးရှိသည်။ ယင်းလများအတွင်းတွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ အနည်းဆုံးဖြစ်ပြီး ဩဂုတ်လသည် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး ဖြစ်သည်။

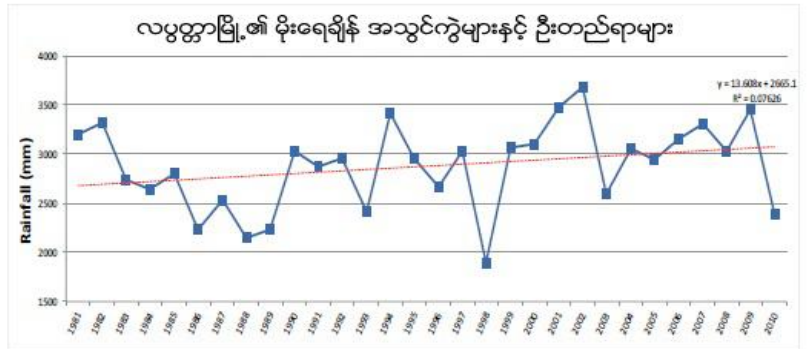
ပုံ ၃၉ သည် ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် တိုင်းတာရရှိသော အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ချိန် range ကို ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၃၉၊ အပြာရောင်မျဉ်းသည် လပွတ္တာမြို့ ၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် (ပဲ) နှင့် အနည်းဆုံးအပူချိန် (ယာ) ဖြစ်သည်။ အနီရောင်မျဉ်းသည် ဖော်ပြပါ လများအတွင်း အမြင့်ဆုံး (အနိမ့်ဆုံး) အပူချိန်ကိုဖော်ပြပြီး၊ လိမ္မော်ရောင်မျဉ်းသည် အမြင့်ဆုံး(အနည်းဆုံး) အပူချိန်ကို ဖော်ပြသည်။

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
 မိုးရာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ
 တစ်နှစ်တာ မိုးရေချိန်

လပတ္တမြို့သည် ကမ်းရိုးတန်း
 ဒေသတွင်လည်း တည်ရှိသည်ဖြစ်ရာ
 နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် (၂၉၀၀)
 မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင်
 inter-annual အမျိုးအကွဲများ မှာ
 အလွန် သိသာ ထင်ရှားသည်။
 အနိမ့်ဆုံး နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်ကို ၁၉၉၈
 ခုနှစ်တွင် (၁၈၈၈မီလီမီတာ)ကို
 တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး
 အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် (၃၆၇၇) မီလီမီတာခန့်ဖြစ်သည်။

ပုံ ၄၀၊ လပတ္တမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်များအတွင်း အချက်အလက်များအပေါ်
 အခြေခံပြီး မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ နှင့် ဦးတည်ရာများ။ အပြာရောင်မျဉ်းသည်
 ယင်းနှစ်များအတွင်း မိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြသည်။ အစက်အနီမျဉ်းသည် နှစ်ပေါင်း
 (၃၀) အတွင်း မိုးရေချိန် မြင့်တက်လာမှုကို ဖော်ပြသည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် လပတ္တမြို့နယ်တွင် စိုစွတ်သော ရက်ပေါင်း ၁၁၀ ရက်သာ ရှိခဲ့သည်။
 ယင်းအရေအတွက်မှ ၂၉ ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ပြီး ၈ ရက်သည် ၄၀ မီလီမီတာ
 ထက် ကျော်လွန်သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း အကြာမြင့်ဆုံး နာရီ ၂၄၅ နာရီ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ မေလ ၂၈
 ရက်နေ့ (၈၉မီလီမီတာ) နှင့် စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက် (၈၈ မီလီမီတာ) ဖြစ်သည်။

(၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် လပတ္တမြို့နယ်တွင် ၁၃၁ စိုစွတ်ရက်များကို မှတ်သားရပြီး ၎င်းမှ ၅၄
 ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း မိုးရေချိန် ၃၀ ဖြစ်ရပ်သည် ၄၀
 မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ မိုးရေချိန် (၆) ခုမှာ ယင်းနှစ်အတွင်း ၁၀၀
 မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အပြင်းထန်ဆုံး ၂၄-နာရီ မိုးရေချိန်မှာ မေလ (၂၀)
 ရက်နေ့တွင်ဖြစ်ပြီး (၂၄၀ မီလီမီတာ၊ ယင်းနှစ်အတွင်း ၂၀၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော
 မိုးရေချိန်ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။
 နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ဖြစ်ရပ် (၆၂၆) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှ
 (၇၃) ဖြစ်ရပ်သည် (၂၄) နာရီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုသည်
 ၂၀၀ မီလီမီတာကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်တွင် (၂၄၀) မီလီမီတာ၊
 (၁၉၈၇) ခုနှစ် ၊ ဇွန်လ (၁၈) တွင် (၂၁၆) မီလီမီတာ တို့ဖြစ်သည်။

ဇယား ၆၊ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်း ၁၀၀ မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များ

၂၄-နာရီ လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့် နေ့ရက်
၁၉၈ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်
၁၃၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်
၁၂၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်
၁၂၃ မီလီမီတာ	၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်
၁၁၈ မီလီမီတာ	၁၉၈၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်

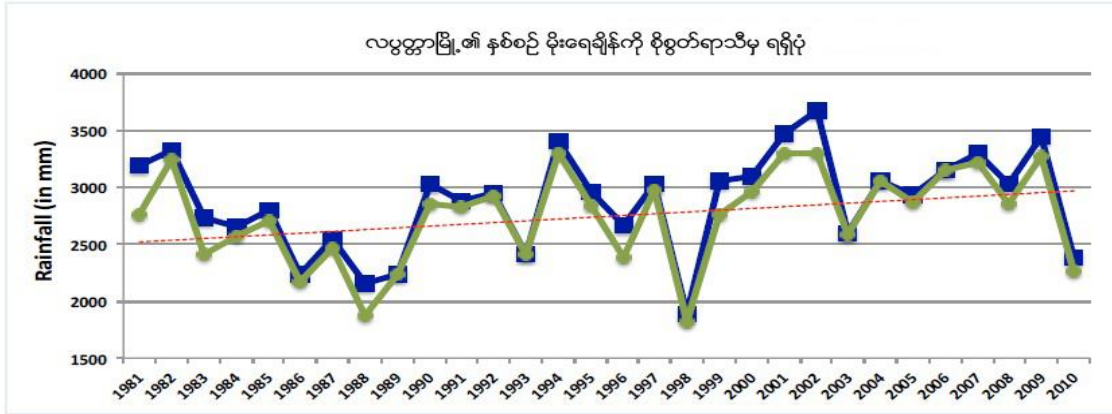
သာမန်အားဖြင့် ခြောက်သွေ့လရာသီဖြစ်သော နိုဝင်ဘာလတွင် တတိယအမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်ကို လပွတ္တာမြို့နယ်အတွင်း နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ရရှိခဲ့သည်။ (၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ၁၉၈ မီလီမီတာ) ၊ ဇယား ၆ သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် ခြောက်သွေ့ ရာသီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော မိုးရေချိန် ဖြစ်ရပ်များကို ဖော်ပြထားသည်။ အခြားစစ်တမ်းကောက်ယူမှု များမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်မှ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေပြီး မိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ၏ မြင့်တက်မှုဖြစ်စဉ်ကို ဖော်ပြနေသည်။

စိုစွတ်နှင့် ခြောက်သွေ့ ရာသီ မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် လပွတ္တာမြို့နယ်မှ စိုစွတ် ရာသီတွင် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၉၅% ကို ရရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဤပုံစံမှ Excursions ပုံ ၄၁ တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်လရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၈၇% ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

ယင်းနှစ်များ အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီမိုးရေချိန် သည် (၄၂၆) မီလီမီတာဖြစ်သည်။ ယင်းခြောက်သွေ့ရာသီ၏ (၈၂%) ကို (၂၀) မီလီမီတာနှင့် အထက် မိုးရေချိန်မှာ နိုဝင်ဘာလတွင် ရရှိသည် ။ (နိုဝင်ဘာလ (၁၁) ရက်တွင် (၈၂) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၉) ရက်တွင် (၆၉) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၀) တွင် (၆၅) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် ၄၈ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်တွင် ၃၅ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၂) ရက်တွင် ၂၉ မီလီမီတာ နှင့် နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်တွင် ၂၀ မီလီမီတာ) ၁၉၉၃ ခုနှစ်သည် ၁၀၀% စိုစွတ်ရာသီ မိုးရေချိန်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။ (၎င်းမှာ ခြောက်သွေ့ ရာသီတွင် မိုးရေချိန်မရှိပါ)

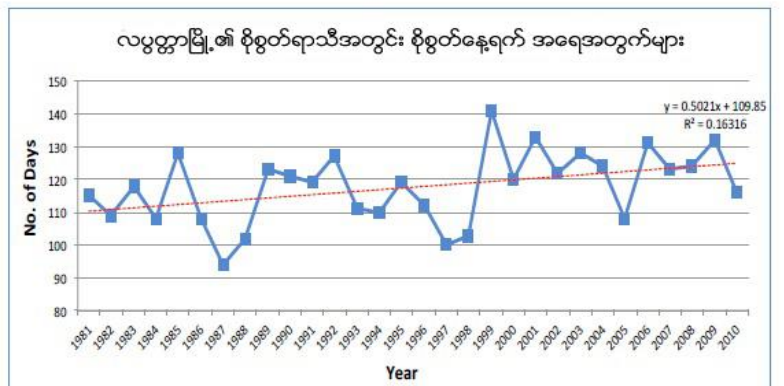

ပုံ ၄၁။ စိုစွတ်ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် ရရှိပုံ၊ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ၁၉၈၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်ရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၈၇%ခန့်) ကို အနည်းဆုံး ရရှိစေပြီး ၁၉၉၃ ခုနှစ်၏ စိုစွတ် ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၁၀၀%) ရရှိသည်။

အလွန် စိုစွတ်သော ရာသီကို (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် မှတ်သားရရှိသည် ။ (၃၃၀၂ မီလီမီတာကို စိုစွတ်လရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၂၂ ရက်တွင်း ရရှိသည်)၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ် (စိုစွတ် ရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၃၃ ရက်အတွင်း ၃၂၉၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ် (စိုစွတ် ၁၁၀ ရက်ပေါင်း အတွင်း ၃၂၉၃ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် (၁၃၂ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၇၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၈၂ခုနှစ် (၁၀၉ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၄၄မီလီမီတာ) ၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ် (၁၂၃ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၁၄ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ် (စိုစွတ် ၁၃၁ ရက်အတွင်း ၃၁၄၉ မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် (၁၂၄ စိုစွတ်ရက်အတွင်း ၃၀၅၂မီလီမီတာ) ။ လပွတ္တာမြို့ရှိ ၂၄-နာရီအတွင်း အမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ (၂၄၀ မီလီမီတာ)

လပွတ္တာမြို့ရှိ စိုစွတ်နေရက်အရေအတွက်များမှာ လေ့လာမှုပြုလုပ်သည့် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်းတွင် ပျမ်းမျှ (၁၁၈) ရက်ရှိသည်။ ကွာဟမှုမှာ မြင့်မားပြီး (၁၉၈၇) ခုနှစ်တွင် အနိမ့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းသည့်ရက် (၉၄) နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ်တွင် အများဆုံး မိုးရွာသွန်းရက် (၁၄၁) ရက်ရှိသည်။ မိုးရွာသွန်းရက်ဦးတည်ရာမှ ပို၍မြင့်မားလာသည်။ ပုံ (၄၂) သည် မြို့နယ်အတွင်း စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်နှင့် ၎င်း၏ ဦးတည်ရာကို ဖော်ပြနေသည်။

ပုံ ၄၂။ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း နှစ်စဉ် စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက် အသွင်ကွဲများနှင့် ဦးတည်ရာ

မြင့်တက်လာမှုဦးတည်ရာမှာ လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ ပို၍ စိုစွတ်လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုများ မြင့်မားစဉ်တွင် (မိုးရေချိန် မြင့်တက်မှုနှင့်

မိုးရေချိန်နေ့ရက်များကို နှစ်တိုင်း မကြုံတွေ့ရခြင်း) ပို၍ စိုစွတ်သော ရာသီများတွင် နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း သိသာထင်ရှားသည်။

လွန်ကဲ ဖြစ်ရပ်များကို စစ်တမ်း ကောက်ယူမှုသည် မြို့နယ်အတွင်း မြင့်မားသည့် ဖြစ်ရပ်များ တိုးမြှင့် လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

အမြင့်ဆုံး အပူချိန်

နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း လပွတ္တာမြို့နယ်၏ ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ (၃၂.၃၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅) ခုနှစ်သည် ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် ၃၃.၈ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိပြီး ၁၉၉၄ ခုနှစ်သည် ၂၉.၅၇ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် တိုင်းတာမှတ်သားမိသည်။ ၎င်းတို့ကို (ပုံ ၄၃)တွင်ဖော်ပြထားသည်။

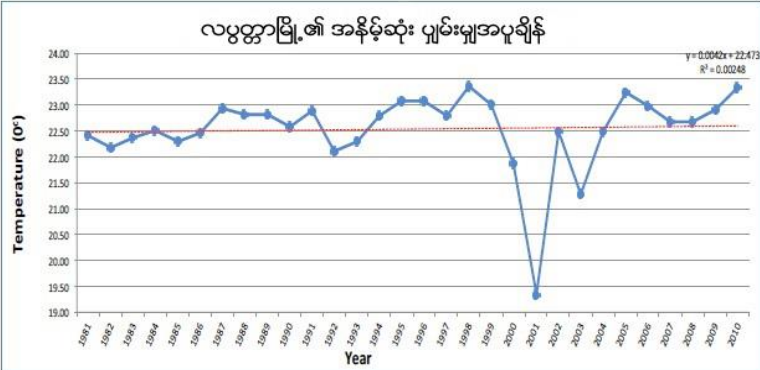
လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၀၂ ခုနှစ် မေလ ၂ ရက်နေ့ နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် ၄၁.၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ အအေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် (၂၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်ရှိ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန် စစ်တမ်းကောက်ယူမှုမှ တစ်နှစ်နှင့် တစ်နှစ်အတွင်း အပူချိန်ကွာဟမှုသည် သက်သေပင်ဖြစ်သည် ။ ပိုမိုမူနွေးသော နေ့ရက်များ တိုးမြှင့်လာခြင်းတွင် (က) သာမန်နေ့အပူချိန်ထက်ပို၍ ပူနွေးသော နေ့ရက်များ များလာခြင်း (ခ) လွန်ကဲအပူချိန်ဖြစ်ရပ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကာလအတွင်း ကြုံတွေ့ရသည်။

အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၂.၂၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့်အတူ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကိုလည်း တစ်နှစ်ပြီးပြီးတစ်နှစ် ကွာခြားလာမှုနှင့် အတူ တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၁၉၉၈) ခုနှစ် (၂၃.၃၆) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံး ညအချိန် အပူချိန်မှာ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း (၁၅) ကြိမ် ခန့် တိုင်းတာရရှိသော (၂၈) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့မှာ မေလတွင် ၁၃ ကြိမ် နှင့် ဇွန်လတွင် (၁) ကြိမ် ဖြစ်သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ (၁၉၉၀ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ နှင့် ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ၂၈) နှစ်ကြိမ်တွင် ၁၀ဒီဂရီ

ပုံ ၄၄၊ လပွတ္တာမြို့တွင် ၁၉၈၁-၂၀၁၀ အပူချိန်အချက်အလက်များပေါ် အခြေပြု အသွင်ကွဲများနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်တို့၏ ဦးတည်ရာ

စင်တီဂရိတ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည်။ သိသာထင်ရှားသည့် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၁၉.၃၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ၂၁.၂၈ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်တို့ကို တိုင်းတာရရှိသည်။ (ပုံ ၄၄ ကို ကြည့်ပါ)။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ကြည့်လျှင် တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၉၅% မှာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၂၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက် ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁ % သာလျှင် ၂၃ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် ၂၀၀၃ ခုနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၉၅%မှာ ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁%သာလျှင် ၂၆.၀၇ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။

လပွတ္တာမြို့ရှိ နှစ်ပေါင်း ၃၀အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အချက်အလက်များသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်တွင် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသော်လည်း ပူနွေးသောညများ ဖြစ်ပေါ်မှုမှာ လျော့နည်းလာသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

ပြန်ကြီးကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ရာသီဥတုဆိုးရွားမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ	ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့် နည်းလမ်းများ
၁	ရေကြီး	2002	ရေတွင်းရေငန်ဖုံး၊ စပါးပျက်စီး၊ လယ်ပျက်စီး လှေများရေထဲမော	ရေတွင်းမှ ရေငန်များကို စက်နဲ့စုတ်ထုတ်တယ်
၂	ဆူနာမီ	2004	ရွာလမ်းများ ပျက်စီး၊ လှေ၊ ပိုက်မော	ရွာသူရွာသားများက လမ်းများပြုပြင်
၃	နာဂစ်	2008	တရွာလုံးပျက်စီး၊ လုပ်ဖက်ကိရိယာများ ပျက်စီး	တဲထိုးတယ် (ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး)၊ အလှူရှင်တွေနဲ့ချိတ်ဆက်ပြီး လုပ်ဖက်ကိရိယာများထောက်ပံ့ပေး၊ အိမ်ဆောက်ပေးတယ် ရွာသူရွာ သားများက လမ်းများပြန်လည်ပြုပြင်
၄	ရေကြီး	2014	ရေငန်စင် လယ်ပျက် ၊ စပါးဆုံးရှုံး	-
၅	အပူရှိန်ပြင်း	2016	ကြက်သေ၊ ခွေးသေ၊ သောက်သုံးရေရှားပါး	ဘုန်းကြီးကျောင်းမှသုံးရေရ၊ ပိုးလောင်းမှသောက်ရေကိုဝယ်သောက် ရေသန့်စစ်ပြီး ကျိုချက်သောက်

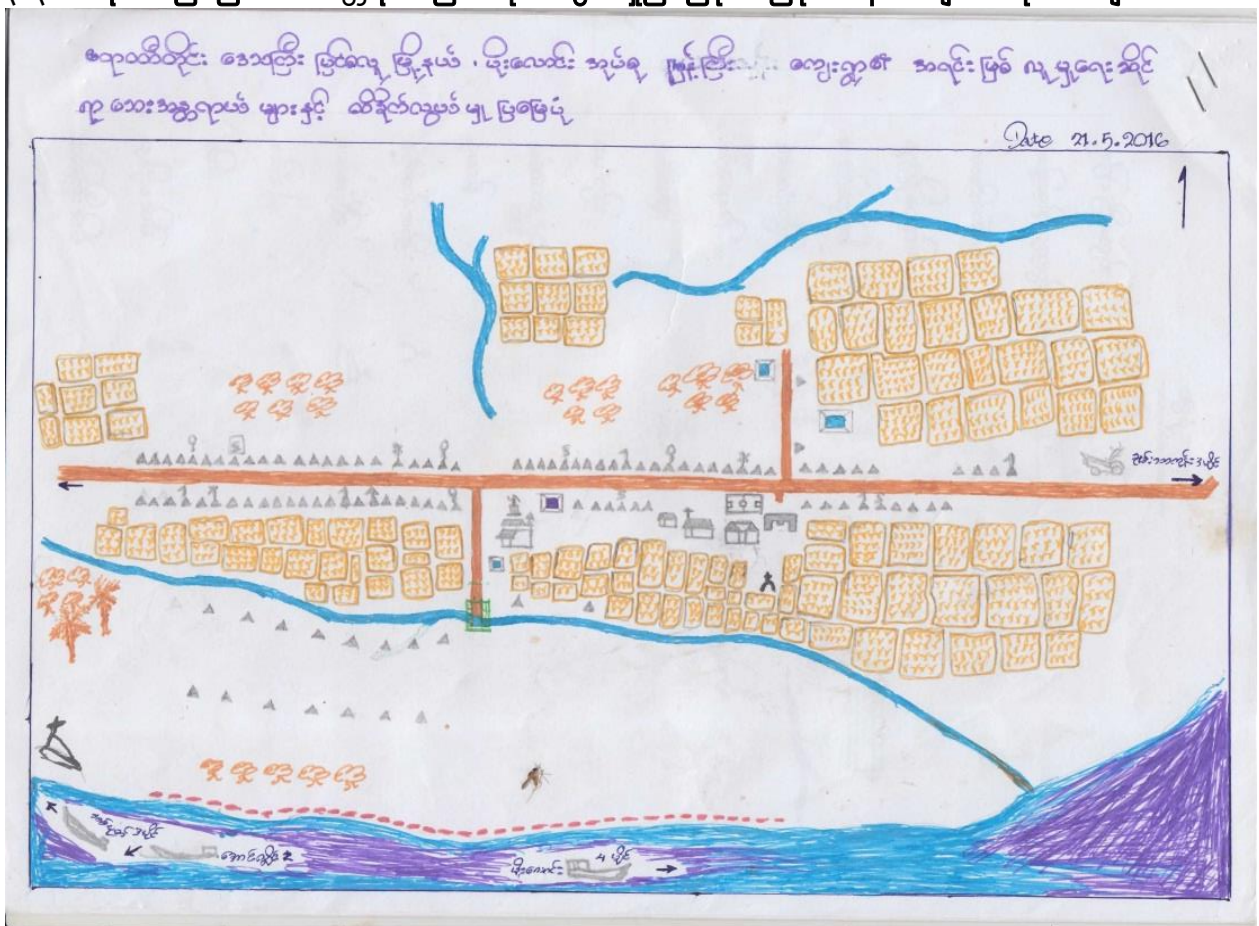
သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

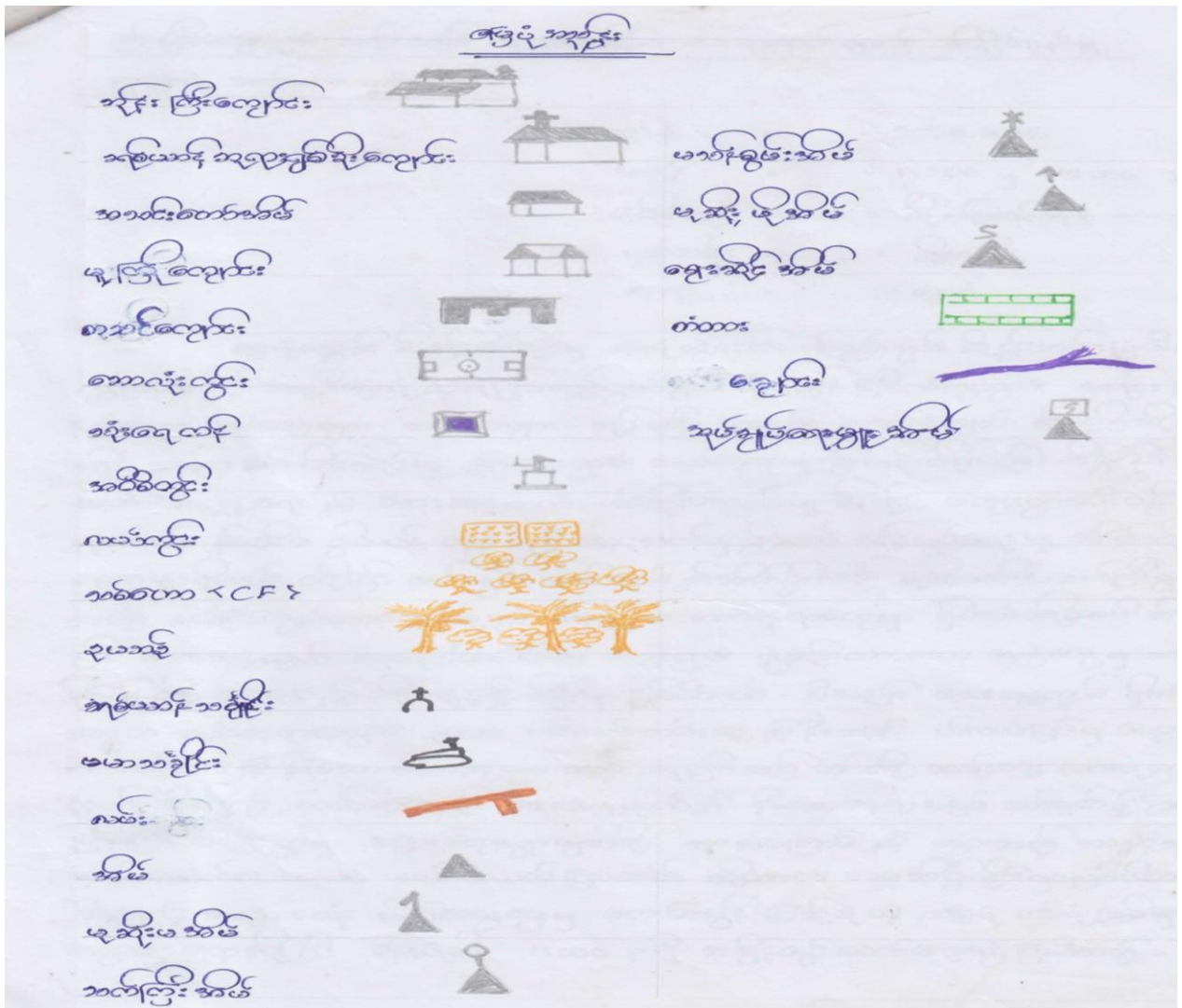
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ အောင်လှိုင် ကျေးရွာ၏ ရာသီခွင်ပြဇယား လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင် အောင်လှိုင်ကျေးရွာသည် ရေလုပ်ငန်း လယ်လုပ်ငန်း အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းများနှင့် ကျဘမ်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်စားသောက်နေထိုင်သော ကျေးရွာ ဖြစ်ပါသည်။ အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းများမှာ ရေလုပ်ငန်းဦးစားပေးလုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာ ဖြစ်ပါ၍ ရာသီဥတုအခြေအနေကို လေ့လာတွေ့ရှိရခြင်းမှာ နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း ဥတုသုံးဥတု ဖြင့် ရာသီလယ်ပတ်လျက်ရှိ၍ မိုးရာသီတွင်မုန်တိုင်းများ များစွာဖြစ်လေ့ရှိခြင်း၊ မုန်တိုင်းများမှာ မိုးဦးမိုးနှောင်းတို့တွင် ပို၍ဖြစ်ပေါ်သည်။ ထို့သို့ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သောမုန်တိုင်းများသည် အသက် အိုးအိမ်များ ပျက်စီးခြင်းများ မရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ဒါပေမယ့် ပင်လယ်သို့ ငါးဖမ်းသွားမရနိုင်၍ ကဆုန်၊ နယုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတို့မှ ရေလုပ်ငန်းများကိုရပ်ဆိုင်းထားကြရသည်။ မုန်တိုင်း ဖြစ်နေချိန်များတွင် သွားလာရေး များခက်ခဲ့သည်။ နွေရာသီမှာဆိုရင် နေပူချိန်များကြောင့် သွားလာလုပ်ကိုင်ရာမှာ ခရီးမရောက်ခြင်း ဆောင်းရာသီမှာဆိုရင် ထွေထွေထူးထူး ထူးခြားမှု မရှိခြင်း ရေကြီးခြင်းအားဖြင့် ရွာလမ်းများရေထရက်တိုင်း လမ်းများပေါ်သို့ ရေတက်ခြင်း၊ ရေကြီးသောလများ သွားလာရခက်ခဲခြင်း လယ်ငန်းရှင်များတာဝံမံများကို ဆားကျော်ဝင်ခြင်း ကြောင့် သီနှံများပျက်စီးခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ အောင်လှိုင်ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများသာ နေထိုင်၍ပွဲတော်များကျင်ပရာမှာ ရေပက်ခြင်းပွဲတော်၊ ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်၊ ဝါဆိုပွဲတော်နှင့် ပဌာန်းပွဲ၊ ကထိန်ပွဲတော်၊ မီးထွန်းပွဲတော်၊ ရဟန်းခံရှင်ပြုပွဲများကို ကျင်းပပြုလုပ်ကြသည်။ ထိုပွဲတော်များကျင်းပရာတွင် ခလေးလူကြီးလူငယ်နှင့် ကျား/မ မရွေး စုပေါင်းပါဝင်ဆင်နွှဲလေ့ ရှိကြသည်။ ရေလုပ်ငန်းများမှာ မိုးတွင်းဖြစ်တဲ့ ကဆုန်၊ နယုန်၊ ဝါဆို ဝါခေါင်လများမှာ လုပ်ငန်းများ ရပ်ဆိုင်းထားသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။ ထိုသို့ရပ်ဆိုင်းထားခြင်းမှာ လေမိုးများပြင်းထန်နေချိန် မြို့ပင်လယ်သို့ ငါးဖမ်းရန် အန္တရာယ်ရှိသောကြောင့် ရပ်ဆိုင်းထားခြင်းကိုလေ့လာတွေ့ ရှိရပါသည်။ ငါးများမှာတပို့တွဲ၊ တပေါင်းလများမှာ အနည်းငယ်သာရရှိခြင်းများကို တွေ့ရပါသည်။ တော်သလင်း မှာတော့ အသင့်အတင့်ရရှိ၍ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်၊ ပြာသိုလမှာ အရ အကောင်းဆုံးလဖြစ်ခြင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ သူတို့၏အခက်အခဲများမှာ လူငှားရှားခြင်း ပင်လယ် သို့ မုန်တိုင်းကျနေချိန်ဆို ထွက်မရခြင်းကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ အမျိုးသမီးများ ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်သူမရှိခြင်းကို တွေ့ရှိခြင်းကိုတွေ့ရှိရသည်။ လယ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူက အနည်းငယ်လောက် တွေ့ရှိရသည်။ လယ်သမားများ၏ အခက်အခဲများမှာ လယ်တာဝံမံများ ကြီး မြေမပေါက်နိုင်သောကြောင့် ရေငံဝင်၍ စပါးအထွက်ရှုံးခြင်းကိုလေ့လာတွေ့ရှိခြင်း အရောင်း အဝယ်လုပ်ကိုင်သူများ ရေလုပ်ငန်းကိုဦးစားပေးလုပ် ကိုင်ကြ၍ အရောင်အဝယ်သမားများလည်း ရေလုပ်ငန်းအရကောင်းမှသာ သူတို့လည်း အရောင်းအဝယ်ကောင်းခြင်းကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အရောင်းအဝယ်သမားများ၏ အခက်အခဲများ ကုန်တင်ကုန်ချရရင်ခြင်းမှာ သင်္ဘောဆိပ်ကမ်း တံတားမရှိခြင်းကြောင့် အခက်အခဲများရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရခြင်း ကျဘမ်းသမားများမှာ အလုပ်ကို တစ်မျိုးတော့ နေ့တိုင်းလုပ်ကိုင်လို့ရသောကြောင့် ဝင်ငွေနေ့စဉ် ၃၀၀/- အနည်းဆုံး ရခြင်းကို

တွေ့ရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေးအနေနဲ့က အောင်လှိုင်ကျေးရွာသည် မြေနိမ့်သောရွာဖြစ်၍ ရေတက်ပြီးလျှင် ရေပင်၍ခြင်ကိုက်ခြင်း သောက်ရေရှားပါးသောကြောင့် ရောဂါဖြစ်ခြင်းတို့ကို လေ့လာတွေ့ရှိရခြင်း ရေရရှိမှုမှာ မိုးတွင်းအချိန်သာ လုံလောက်၍ အခြားရာသီအချိန်များမှာ သောက်ရေသုံးရေ ဝယ်ယူသောက်သုံးရသည် ထိုကျေးရွာ၏ အဓိကအခက်အခဲပြဿနာမှာ ရေအခက်အခဲဖြစ်ခြင်းကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ဝင်ငွေများအနေနဲ့က ကောင်းသောလနှင့် မကောင်းသောလများမှာ ကောင်းသောလကနည်းပါးခြင်းကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ ပင်လယ်ကိုအားထား လုပ်ကိုင်စားသောက်ခြင်းကြောင့် ရာသီဥတုကောင်းမွန်ပါက ပို၍ ဝင်ငွေကောင်းသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရခြင်း သောက်သုံးရေများ ဝယ်ယူရခြင်း ကျန်းမာရေး ဖြစ်ခြင်းနှင့် ပညာရေးတို့ကြောင့် ထွက်ငွေများရခြင်းကိုတွေ့ရှိရသည်။ ထိုကျေးရွာ၏ အရာ အားလုံးကို လေ့လာတွေ့ရှိမှုမှာ ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများကို သွားလာခြင်းမရှိ သို့သော်ရန်ကုန်သို့ ကုန်သွယ် ရောင်းဝယ်ခြင်းတို့ကြောင့် သွားလာမှုများပြားခြင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများလည်း နေထိုင်ခြင်းတို့ကိုလည်း တွေ့ရှိပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်းများ လည်း မြို့နီးပါးစုံလင်စွာ ဝယ်ယူလိုခြင်းကို လေ့လာတွေ့ ရှိပါသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ အရက်ဆိုင်၊ ကုန်စုံဆိုင်၊ စက်ပစ္စည်းဆိုင် တော်တော်များများလဲရှိ၍ မြို့နီးပါးစည်ကားခြင်းတို့ကို လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြ/ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပိုးလောင်းအုပ်စု၊ မြန်ကြီးကျေးရွာ၏ မြေပုံသုံးသပ်ချက်နှင့် လေ့လာတွေ့ရှိချက်များတွင် ရေလုပ်ငန်းမိသားစု၊ လယ်လုပ်ငန်းမိသားစုများနှင့် ကျာဘမ်း လုပ်ကိုင် စားသောက်သော မိသားစုများ နေထိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကရင်တိုင်းရင်းသားနှင့် ဗမာတိုင်းရင်းသားများ ချစ်ခင်စွာ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ကြပြီး ဘာသာရေးအနေဖြင့် ခရစ်ယာန် ဘုရားရှစ်ခိုးကျောင်းတစ်ကျောင်းနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးကျောင်း တစ်ကျောင်းကို လည်း တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာ၏အရင်းအမြစ်များဖြစ်သော အဆောက်အဦး(၂) ခု၊ စာသင်ကျောင်း၊ မူကြိုကျောင်း တစ်ကျောင်း ၊ စက်ရေတွင်း (၁) တွင်း ရေကန် (သုံးရေ) ၄ ကန်နှင့် လယ်မြေများ CF (ဦးပိုင်) သစ်တောများ၊ ဥယျာဉ်များကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်ကြီးကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်(မုဆိုးမ) ၅ အိမ်၊ မသန်စွမ်းအိမ် ၃ အိမ်၊ သက်ကြီးအိမ် ၄ အိမ်နှင့် ဈေးဆိုင် ၄ ဆိုင်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပြီး အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအိမ်ကိုလည်း ကျေးရွာသူ/ သားများမှ သတ်မှတ်ဖော်ပြပေးသည်ကို တွေ့ရသည်။ မြန်ကြီးကျေးရွာမှ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင်ရှိသော

ချမ်းသာ ကုန်းကျေးရွာသို့ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် သွားလာကြပြီး ကုန်းမိုင် ၃ မိုင်ခန့် ကွာဝေးသည်ကို လည်းတွေ့ရပြီး ခြေကျင်နှင့်တမျိုး ဆိုင်ကယ်များဖြင့်တမျိုး သွားလာကြပါသည်။ ရွာ၏အနောက်ဘက် ရေမိုင် ၃မိုင်ဝေးသော သစ်ပုတ်ကျေးရွာနှင့် ရေမိုင် ၂ မိုင်ခန့်ဝေးသော အောင်လှိုင်ကျေးရွာများသို့ ဈေးဝယ်သွားခြင်း၊ ဆေးကုသမှု ခံယူရန် သွားခြင်း၊ အခြား မြို့ရွာများ သို့သွားနိုင်ရန် လှိုင်းသင်္ဘောစီးရန်သွားခြင်းတို့ကို စက်လှေများဖြင့် တစ်ဆင့် သွားကြရသည် ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ကျေးရွာ၏ အဓိကရွာလမ်းမကြီးသည် အစိုးရလမ်းဆက်သွယ်ရေး လမ်းမကြီးဖြစ်ပြီး လမ်းဘေးဝဲတွင် အိမ်များတည်ဆောက်ထားပါသည်။ ဗြန့်ကြီးကျေးရွာတွင် သုံးရေကန် ၄ ကန်နှင့် စက်ရေတွင်း ၁ တွင်းတို့သည် သောက်ရေအဖြစ်သုံး၍မရဘဲ သုံးရေမျှသာ အသုံးပြုလိုရသည်ကို တွေ့ရပြီး သောက်ရေရှားပါးပြီး နှစ်စဉ် သောက်သုံး ရေရှားပါးမှု ဒဏ်ခံစားရသည်ကိုပါ တွေ့ရှိရ ပါသည်။

အရင်းအမြစ်ပြုမြေပုံ

ဗြန့်ကြီးကျေးရွာတွင် ရေလုပ်ငန်းမိသားစုများ၊ လယ်လုပ်ငန်း မိသားစုများနှင့် ကျားသားလုပ်ကိုင် စားသောက်သော မိသားစုများနေထိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကရင်တိုင်းရင်းသားနှင့် ဗမာတိုင်းရင်းသားများ ချစ်ခင်စွာအတူ ယှဉ်တွဲနေထိုင်ကြပြီး ဘာသာရေး အနေဖြင့် ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်း တစ်ကျောင်းနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းကြီးကျောင်း တစ်ကျောင်း ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များဖြစ်သော ဘာသာရေးအဆောက်အဦ (၂)ခု၊ စာသင်ကျောင်း မူကြို (၁) ကျောင်း၊ စက်ရေတွင်း (၁)တွင်း၊ ရေကန် (သုံးရေ) (၄)ကန်နှင့် လယ်မြေများ CF (ဦးပိုင်သစ်တောများ) ဥယျာဉ်များ ကိုလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ဗြန့်ကြီးကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီး ဦးဆောင်အိမ် (မုဆိုးမ) (၅)အိမ်၊ မသန်စွမ်းအိမ် (၃) အိမ်၊ သက်ကြီးအိမ် (၄) အိမ်နှင့် ဈေးဆိုင် (၄) ဆိုင်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပြီး အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအိမ်ကိုလည်း ကျေးရွာသူ/ သားများမှ သတ်မှတ် ဖော်ပြပေးသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဗြန့်ကြီးကျေးရွာမှ ရွေ့လျားသွား၍ အရှေ့မြောက်ဘက် တွင် ရှိသော ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာသို့ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် သွားလာကြပြီး ကုန်းမိုင် (၃) မိုင်ခန့် ကွာဝေး သည်ကိုလည်း တွေ့ရပြီး ခြေချင်နှင့်တစ်မျိုး၊ ဆိုင်ကယ်များဖြင့်တစ်မျိုး သွားလာကြပါသည်။ ရွာ၏ အနောက်ဘက် ရေမိုင် (၃) မိုင်ဝေးသော သစ်ပုတ်ကျေးရွာနှင့် ရေမိုင် (၂) မိုင်ခန့်ဝေးသော အောင်လှိုင်ကျေးရွာသို့ ဈေးဝယ် သွားခြင်း၊ ဆေးကုသမှုခံယူရန်သွားခြင်း၊ အခြားမြို့ရွာများသို့ သွားနိုင်ရန် လှိုင်း၊ သင်္ဘောစီးရန်သွားခြင်းတို့ကို စက်လှေများဖြင့် တစ်ဆင့်သွားကြရသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ကျေးရွာအဓိကရွာလမ်းမကြီးသည် အစိုးရလမ်းဆက်သွယ်ရေး လမ်းမကြီးဖြစ်ပြီး လမ်းဘေးဝဲယာတွင် အိမ်များ တည်ဆောက်ထားပါသည်။ ဗြန့်ကြီးကျေးရွာတွင် သုံးရေကန် (၄) ကန်နှင့် စက်ရေတွင်း (၁) တွင်းတို့သည် သောက်ရေအဖြစ်သုံး၍မရဘဲ သုံးရေမျှသာ အသုံးပြုလို့ ရသည်ကိုတွေ့ရပြီး သောက်ရေရှားပါးပြီး နှစ်စဉ်သောက်သုံး ရေရှားပါးမှုဒဏ် ခံစားရသည်ကိုပါ တွေ့ရှိရပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ထိခိုက်လွယ်မှု

ဗြန့်ကြီးကျေးရွာ အတွင်းရှိ ပင်လယ်ကမ်းခြေနှင့် နီးသောကြောင့် ပင်လယ်ပြင်မှ ရေတက်လာပါက ပင်လယ်ပြင်နှင့်နီးသော မိသားစုများသည် အရင်ဆုံး ခံစားရမည်ဖြစ်သည်။ ရေကြီးလာပါက ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုများမှာ သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကလေး၊ မုဆိုးမ၊ မသန်စွမ်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာပါက ဆင်းရဲနွမ်းပါးပြီး ငွေကြေးမရှိသူများသာ ပိုမို ထိခိုက်နိုင်ပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများမှာ ကလေး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ ထိခိုက်မှုအများဆုံး ခံစားရသော သူများဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် နီးသောနေရာတွင် လုပ်ကိုင်စားသောက်သူများမှာ လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ရေလုပ်ငန်း၊ ဘောက်လုပ် ဘောက်စားလုပ်ကိုင်သူများဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုဖြစ်လျှင် ကြိုတင်ရှောင်ရှားနိုင်ရန် ခိုင်ခန့်သော အဆောက်အဦများ မရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ တည်နေရာမှာလဲ ကပ္ပလီပင်လယ်ပြင်နှင့် နီးသောကြောင့် ထိခိုက်လွယ်သော ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။

စဉ်	အမျိုးအမည်	ကျား	မ	ပေါင်း
၁။	သက်ကြီးရွယ်အို	၅	၆	၁၁
၂။	၅ နှစ်အောက်ကလေး	၁၅	၂၉	၄၄
၃။	ကိုယ်ဝန်ဆောင်		၁	၁
၄။	မသန်စွမ်း		၁	၁
၅။	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု		၄	၄

ဧရာဝတီတိုင်ဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ဗြန့်ကြီးကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်မှု ပြဿနာကို လူဦးရေအုပ်စုများကို အနီးဆုံး သိရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပါက ထိခိုက်လွယ်နိုင်သောသူများမှာ သက်ကြီးရွယ်အို၊ မသန်စွမ်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊ ၅ နှစ်အောက် ကလေးများကို ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဗြန့်ကြီးကျေးရွာတွင် မခိုင်ခံ့သော အဆောက်အဦများ၊ လမ်းများ၊ တံတားများကို ထိခိုက်လွယ်သော မခိုင်ခံ့သော အနေအထားများကို ထိခိုက်မှုမရှိသော ရှုထောင့်မှ ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

ပြန်ကြီးကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုများမှာ သက်ကြီးရွယ်အိုအနေဖြင့် (၁၁) ဦး၊ ၅ နှစ်အောက်ကလေး (၄၄) ဦး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် (၁) ဦး၊ မသန်စွမ်း (၁) ဦး၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု (၄) ဦးတို့ ရှိပါသည်။ ပြန်ကြီးကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်မှုအနေဖြင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများရရှိနိုင်ရန် နည်းပညာ၊ ဗဟုသုတ၊ အသိပညာများ၊ လေ့ကျင့်မှုများရှိပါက စွမ်းဆောင်ရည်ပြောင်းလဲလာပြီး ဖြစ်သည်ဟု သိရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုရှိစေရန် ရပ်ရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်မှု အခန်းကဏ္ဍတစ်ရပ်လည်း လိုအပ်သည်ဟု သိရှိရပါသည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်း	အထောက်အကူပြုပုံ	အကျိုးသက်ရောက်မှု	ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲ	လိုက်လျောညီထွေအောင်ဘယ်လိုလုပ်မလဲ
လှေ၊ စက်၊ ပိုက်၊ တာပေါ်လင် ဘော့သီး	မိသားစုဝင်ငွေအထောက်အကူပြု ရမယ်။ ထွက်ငွေနည်း	ပိုက်တွေပျက်၊ ကွဲ၊ မျော၊ စက်လှေ တွေကွဲ၊ ဘော့သီးများပျက်မျော	ချောင်းတွင်းမှာထားမယ်၊ ကုန်းမြင့် ရာထားမယ်၊ ပိုက်တွေကိုအမြင့်မှာထားမယ်၊ ဘော့သီးတွေတွဲထားမယ် လှေတွေခိုင်အောင်တိုင်တွင်ချည်ထား မယ်	လှေတွေကိုခိုင်အောင်တကူထည့် မယ်၊ သံလောင်းမယ်၊ စက်ကိုကောင်းအောင်လုပ်မယ်၊ စက်ဝယ်ရန်လိုမယ် ပိုက်ကျိုးကောင်းရန်လို၊ဘော့သီးများ များလို၊ ပိုက်ကွဲတာတွေကိုဖာမယ်၊ အစားထိုးထည့်မယ်
လယ်မြေ၊ ကျွဲ၊ နွား၊ စက်တုံး၊ ထွန်းတုံး၊ ထယ်တုံး၊ စပါး	မျိုးစပါးအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်တယ်၊ဆန်အဖြစ်ကြကိတ်ခွဲစားမယ်၊လယ်မြေများကိုပြန်လည်ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးနိုင်သည်	တာတွေကျိုးမယ်၊ရေငန်တွေဝင် မယ်၊ပျက်စီးမယ်၊စပါးတွေပိုးကျမယ်အထွက်နှုန်းနည်းမယ်၊ကျွဲ၊နွားများသေနိုင်တယ်	တာတွေကိုထပ်မြင့်မယ်၊ စပါးတွေကို ပိုးမကျအောင်ပိုးသတ်ဆေးသုံးမယ် တာ တမံတွေကိုခိုင်အောင်ပြုပြင်မယ် ကျွဲ၊နွားတွေကိုကုန်းမြင့်ရာမှာထား မယ်	ပိုးသတ်ဆေးသုံးနည်း၊ မြေဩဇာသုံး နည်း၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာလိုအပ်
ဘောက်၊ ကျဘမ်း၊ ဂဏန်း ထောင်ပိုက်၊ ပေါက်တူး၊ ဓါး၊ ငါးတားပိုက်၊ လှေ	ဂဏန်းထောင်ပြီး မိသားစုစား ဝတ်နေရေးကိုဖြေရှင်းတယ်	ဂဏန်းထောင်ပိုက်များ ရေနေောက် မျော၊ ပိုက်များပျက်စီး	မြူးတွေစုပြီးအမြင့်မှာချည်ထားမယ်၊ ငါးထားပိုက်ကို အိတ်ထဲထည့်ပြီးအမြင့်မှာချည်ထားမယ်	ဝါးမြူးများထက်သံမြူးများရရန် လို အရင်းအနှီး လိုတယ်၊ ဂဏန်းထောင် လှေကောင်းကောင်း လိုတယ်
ဆိုင်ကယ်	မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ဝင်ငွေရတယ်	စက်အင်ဂျင်တွေ ရေငန်တွေဝင်၍ ပျက်စီးမယ်၊ သံချေးတက်မယ်	အိမ်ပေါ်မှာတင်ပြီးတာပေါ် လင်နှင့် ဖုံးအုပ်ထားတယ်၊ ကြိုးချည်ထားမယ်	အင်ဂျင်ပိုင်ထည့်မယ်၊စက်ကောင်း မကောင်းစစ်ဆေးမယ်၊ ပျက်နေရင် ပြုပြင်မယ်
ကုန်စုံဆိုင်(ဈေးဆိုင်)	ပုံမှန်ဝင်ငွေရတယ်၊ ဈေးရောင်းချ တယ်	ဆန်တွေရေစိုမယ်၊ ကုန်ခြောက်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမယ်	ရေလုံအောင်ပလက်စတစ်အိတ်ထဲ မှာဆန်ကိုထားမယ်၊ ဖုံးတွေထဲမှာ ထားမယ်	ဈေးဆိုင်အမိုးတွေ ပျဉ်တွေနဲ့ ဆိုင်ကို ခိုင်ခန့်အောင်ဆောက်မယ်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပိုးလောင်းအုပ်စု၊ ပြန်ကြီးကျေးရွာ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများကို ခွဲခြားလေ့လာ သုံးသပ်ရာတွင်

ရေလုပ်ငန်း

ပြန်ကြီးကျေးရွာ ရေလုပ်ငန်းပစ္စည်းများသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာပါက စက်လှေ၊ ပိုက်၊ ဘော့သီးတို့ သည် အသက်အန္တရာယ်ကို အနည်းငယ်ကာကွယ်ပေးနိုင်တယ်။ ဘေးလွတ်ရာ အဆောက်ဦးဆီကို စက်လှေနဲ့သွားလာ နိုင်တယ်။ ပိုက်၊ စက်လှေတို့သည်လဲ မိသားစုဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများအတွက် အသုံးဝင်တယ်။ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လျှင် ပိုက်ပျောက်နိုင်တယ်။ ပြုစုနိုင်တယ်။ လှေတွေကွဲပြန်နိုင်တယ်။ ထိုပစ္စည်းများအားလုံးဟာ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာလျှင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင်တယ်။

လယ်သမား

စပါးများသည် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပြီးချိန်တွင် ဆန်ခွဲ၍စားသုံးနိုင်တယ်။ မျိုးစပါးအဖြစ်လဲ သုံးနိုင်တယ်။ လယ်မြေတွေကို ပြုပြင်ပြီးပြန်လုပ်ကိုင်နိုင်တယ်။ ထိုလုပ်ငန်းများကို ဘေးအန္တရာယ် မကျရောက်ခင် တာတံမံများကို တောင့်တင်းခိုင်မာအောင် ပြုပြင်ထားမယ်။ ထိုလုပ်ငန်း အားလုံးသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ပါက ပျက်စီးနိုင်တယ်။

ဘောက်/ကျပန်း

ဘောက်လုပ်ငန်းသမားများ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများမှာ ဂဏန်ထောင်ပိုက်၊ ပေါက်တူး၊ ဓါး၊ ငါးတားပိုက် တို့ရှိကြသည်။ ထိုပစ္စည်းများသည် မိသားစုစားဝတ်နေရေး အထောက်အကူပြု လုပ်ဘက်ကိရိယာများဖြစ်သည်။ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နေချိန်တွင် အသုံးမပြုနိုင်၊ ပျက်စီးလွယ်တယ်။ ထိုဆိုင်ရာသက်သာအောင် အပင်ကြီးကြီးတွေမှာ ကြိုးချည်ထားလို့ရတယ်။ သူတို့ရဲ့ အဓိကအခက်အခဲများမှာ လှေမရှိခြင်း၊ ဦးပိုင် ပိုင်ရှင်များမှာ ရှာဖွေခွင့်မပြုခြင်း၊ အရင်းနှီးမရှိ၍ စားဝတ်နေရေးခက်ခဲအကြောင်းအရင်းရဲ့အဓိကဟာ အလုပ်အကိုင်ရှားခြင်းနှင့် အရင်းအနှီးမရှိခြင်း တို့ဖြစ်သည်။

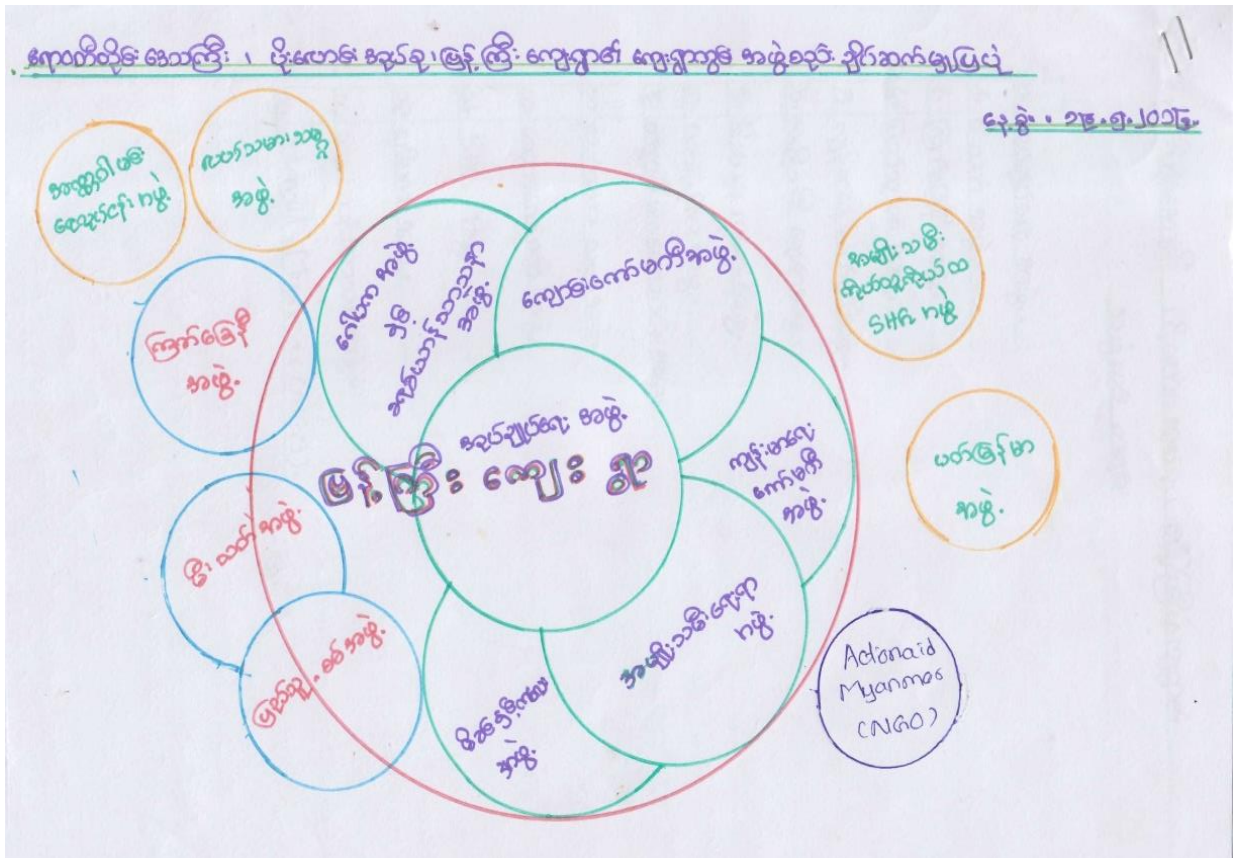
ဆိုင်ကယ်

ဆိုင်ကယ်တစ်လုပ်ငန်းသမားများသည် ဝင်ငွေပုံမှန်မရှိ မိသားစု အထောက်အကူ ဝင်ရှာနိုင်တယ်။ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လာပါက ခိုလှုံရာအဆောက်အဦးရှိ အမြန်သွားလာ နိုင်တယ်။ ကြာရှည် အသုံးဝင်နိုင်အောင် ဆေးသုပ်ခြင်း၊ ရေငန်မဝင်အောင်၊ မထိအောင် ကုန်းမြင့်အိမ်ပေါ် တင်သိမ်းနိုင်တယ်။

ကုန်စုံဆိုင်

ကုန်စုံဆိုင် ပုံမှန်ဝင်ငွေရတယ်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက ဆန်စိုမယ်၊ အာလူးတွေ ပုတ်နိုင်တယ်။ ငရုတ်သီးတွေရေစို၍ ဆိုင်ရှိပစ္စည်းများအားလုံး ဆုံးရှုံးနိုင်တယ်။ ကာကွယ်လိုရတဲ့ နည်းလမ်းက ရေမစိုအောင် ရေလုံအိတ်တွေနဲ့ သိမ်းထားလို့ရတယ်။ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုးရွားပြင်းထန်လာပါက အားလုံးဆုံးရှုံးနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ပြန်ကြီးကျေးရွာ အနေနဲ့ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက ခိုလှုံရာအဆောက်ဦးမရှိပါ၍ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ပါတယ်။

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပိုးလောင်းအုပ်စု၊ မြန်ကြီးကျေးရွာ၏ ကျေးရွာတွင်း အဖွဲ့အစည်း ချိတ်ဆက်မှုကို သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာတွင်းရှိ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့၊ ဂေါပကနှင့် ခရစ်ယာန် သာသနာအဖွဲ့၊ မီးသတ်၊ ပြည်သူ့စစ်၊ အမျိုးသမီးရေးရာနှင့် မိခင်နှင့် ကလေးအဖွဲ့များ၊ ကျန်းမာရေးအဖွဲ့နှင့် ကြက်ခြေနီအဖွဲ့များသည် ရပ်ရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများကို ကူညီပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးကြပါသဖြင့် စက်ဝိုင်းတွင်း ဝင်ရောက်လျက်ရှိပါသည်။ အဏ္ဏဝါမင်းအဖွဲ့နှင့် လယ်သမားသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကျေးရွာရှိ SHG အဖွဲ့၊ ပတ်မြန်မာအဖွဲ့သည် ရပ်ရွာတွင်းအဖွဲ့ရှိသော်လည်း

ရပ်ရွာတွင်း ထဲထဲဝင်ဝင်ပံ့ပိုးကူညီမှုမရှိသဖြင့် ရပ်ရွာစက်ဝိုင်းပြင်ပတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။ Actionaid အဖွဲ့သည်လည်း ရပ်ရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ အသိပညာများ၊ အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာများ၊ ငွေစုငွေချေးခြင်းများ၊ အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခွင့် ရရှိစေရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

အဖွဲ့များ၏ အဓိကဆက်သွယ်ရမည့်သူများမှာ -

- ၁။ ဦးဌေးလှိုင်- အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့
- ၂။ ဦးထွန်းလှကျော် - ရပ်မိ/ဖ
- ၃။ ဦးသန်းခိုင် - ပြည်သူ့စစ်
- ၄။ ဦးစိုးတင့် - မီးသတ်အဖွဲ့
- ၅။ ဒေါ်မြ - အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့
- ၆။ ဒေါ်အန်တီဝေ - မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့
- ၇။ ဦးရဲဇော် - ကြက်ခြေနီအဖွဲ့
- ၈။ ဦးတန်ပလာထူး - ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့
- ၉။ ဦးထွန်းလှကျော် - ဂေါပကအဖွဲ့
- ၁၀။ ဦးမြင့်ဦး - VDMC အဖွဲ့

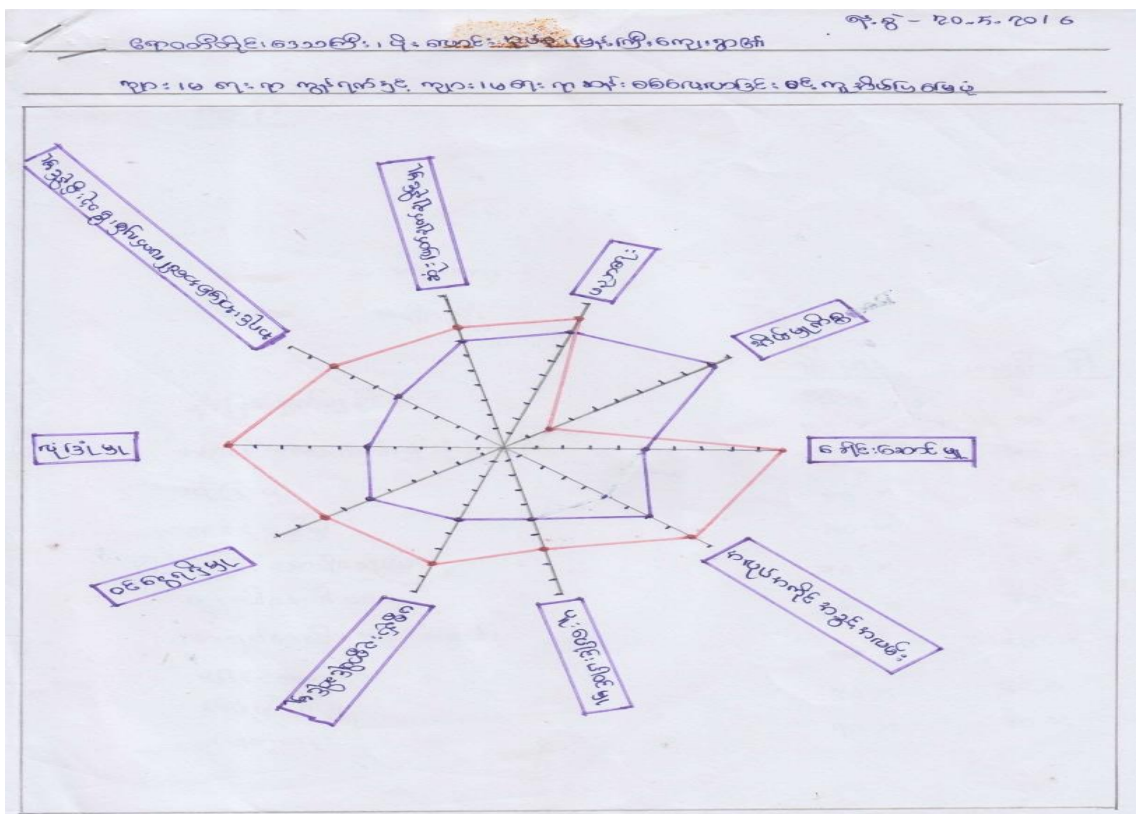
ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	လုပ်ငန်းတာဝန်များ
၁	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	ကျေးရွာတွင်း သာရေး၊ နာရေး ကိစ္စများတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များမှ လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။
၂	ဂေါပကအဖွဲ့	ကျေးရွာတွင် ဘာသာရေးအဖွဲ့များတွင် ဦးဆောင် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။
၃	ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့	ကျောင်းတွင်းကိစ္စနှင့် ကျင်းရန်ပုံငွေများရရှိစေရန် ကျေးရွာတွင် လုပ်ဆောင်နေပါသည်။
၄	အမျိုးသမီးကိုယ်ထူကိုယ်ထ SHGအဖွဲ့	ဆင်းရဲနွမ်းပါးပြီး ဆင်းရဲသော မိသားစုအနည်းငယ် သာ ငွေစု၊ ငွေချေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ကြ သည်
၅	ကျန်းမာရေးကော်မတီအဖွဲ့	ကျေးရွာတွင်း ကလေးသူငယ်များ ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျှောများ ဖြစ်ပါက ဆေးထိုး၊ ဆေးတိုက်များကို လုပ်ဆောင်
၆	ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့	ကျေးရွာတွင် လုံခြုံရေးတာဝန်များကို လုပ်ဆောင်
၇	မီးသတ်အဖွဲ့	ကျေးရွာတွင် မီးဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော

		လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်
၈	ကြက်ခြေနီအဖွဲ့	လုပ်ဆောင်ချက်မရှိ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မွမ်းမံသင်တန်းမရှိ၊ ခေါင်းဆောင်မှုမရှိ
၉	လယ်သမားသမဂ္ဂအဖွဲ့	ကျေးရွာတွင် သာရေး၊ နာရေး လုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ဆောင်
၁၀	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့	ကျေးရွာတွင် ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင် ဦးဆောင်ပြီးလုပ်ကိုင်
၁၁	မိခင်နှင့်ကလေးအဖွဲ့	လုပ်ဆောင်ချက်မရှိ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဦးဆောင်မှုမရှိ
၁၂	အဏ္ဏဂါမင်းရေလုပ်ငန်းအဖွဲ့	ကျေးရွာတွင် ငွေချေးပေးမှုလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်း
၁၃	ပတ်မြန်မာ	ကျေးရွာတွင် ငွေစုငွေချေးခြင်းများ လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။
၁၄	စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့	ကျေးရွာတွင် တစ်နိုင်တပိုင် စိုက်ပျိုးခြင်းများကို လုပ်ဆောင်ခြင်း
၁၅	Actionaid Myanmar အဖွဲ့	ကျေးရွာတွင် အသိပညာပေး၊ ဗဟုသုတများ လုပ်ဆောင်ပေးခြင်းများ လုပ်ဆောင်

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပိုးလောင်းအုပ်စု၊ ပြန်ကြီးကျေးရွာ၏ ကျား/မရေးရာ ကွန်ယက်နှင့် ကျား/မရေးရာ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဆိုင်ရာပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို သုံးသပ်ရာတွင် အမျိုးသမီးနှင့် အမျိုးသား ၂၀% ကွာခြားနေကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း များတွင်လည်း ၂၀% အမျိုးသမီးများက နည်းနေကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ အမျိုးသမီးများမှာ အလုပ်ကြမ်းများ မလုပ်နိုင်သောကြောင့် နည်းခြင်းဖြစ်ကြောင်းသိရပါသည်။ ခေါင်းဆောင်မှုတွင် လည်း အမျိုးသမီးများသည် အိမ်မှုကိစ္စများဖြင့် မအားသောကြောင့် ခေါင်းဆောင်မှုတွင် အမျိုးသားများအောက် ၅၀% ထက်ဝက်နည်းနေကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ အိမ်မှုကိစ္စတွင် အမျိုးသမီးများသည် သား၊ သမီးကိစ္စ၊ ချက်ရေးပြုတ်ရေး တို့တွင် အမျိုးသမီးများအားကောင်းကာ အမျိုးသားများမှာ မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ငွေရှာနေရသဖြင့် အိမ်မှုကိစ္စတွင် အားနည်းကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ရပ်ရွာတွင် ပညာရေးပိုင်တွင် အမျိုးသမီးနှင့် အမျိုးသား အနည်းငယ်သာ ကွာခြားကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ထိုသို့ကွာခြားခြင်းမှာ ကျေးရွာတွင် (၄)တန်း အထိသာရှိ၍ (၄) တန်းအောင်ပြီး အခြားကျေးရွာသို့သွားတက်ရာတွင် မိန်းကလေးများအား စိတ်မချခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ရပ်ရွာအတွင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှုတွင်လည်း အမျိုးသမီး နှင့် အမျိုးသား များစွာကွာခြားမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ၁၀% ကွာခြားနေခြင်းကတော့ တစ်ချို့အရေးကြီးသောကိစ္စများတွင် အမျိုးသမီးများမအား၍ မလာနိုင်သောအချိန်များတွင် အမျိုး သားများကသာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အရင်းအမြစ်အပေါ် လက်လှမ်း မှီသုံးစွဲနိုင်မှုတွင် အမျိုးသားများထက် အမျိုးသမီးများက ၃၀% နည်းနေကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရေလုပ်ငန်းကိုသာ အဓိကလုပ်ကိုင်သောကြောင့် သိရပါသည်။ လုံခြုံမှုဆိုင်ရာကို သုံးသပ်ရာတွင်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားထက် ၅၀% လုံခြုံမှုထက်ဝက် နည်းနေကြောင်းကို တွေ့ရပါသည်။ ထိုသို့နည်းနေခြင်းကတော့ ပြန်ကြီးကျေးရွာသည် ပင်လယ်ကမ်းစပ်တွင် တည်ရှိခြင်း တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာ အလွန်သွားလာရ ခက်ခဲသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဝင်ငွေရရှိမှုကိုသုံးသပ်ရာတွင်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် ၂၀% နည်းနေကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ အမျိုးသားများလုပ်နိုင်သော အလုပ်ကိုမလုပ်နိုင်သောကြောင့် အမျိုးသားများထက် ဝင်ငွေနည်းနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်မှုကို သုံးသပ်ရာတွင် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် ၃၀% နည်းနေ ကြောင်းတွေ့ရပါ သည်။

ပြန်ကြီးကျေးရွာ၏ အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသားများသည် ရာခိုင်နှုန်းအနည်းငယ်မျှ ကွာခြားနေ ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ထိုသို့ အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခွင့်ဆောင်ရွက်ခွင့်များ နည်းနေသောကြောင့် အမျိုးသမီးများ၏ အခွင့်အရေးများအနည်းငယ်မျှ ဆုံးရှုံးနေကြောင်းကို သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ဧရာဝတီဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ ပိုမိုလောင်းကျေးရွာ အုပ်စု၊ ပြန်ကြီးကျေးရွာ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကို ရရှိနိုင်မှုသုံးသပ်ရာတွင် ပြန်ကြီးကျေးရွာသူကျေးရွာသူများသည် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှု၊ ဘေးအန္တရာယ်များကို ကြိုတင်မှန်းဆမှုနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်ရန် ပြင်ဆင်မှုအသင့်အတင့်သာရှိပြီး ရပ်ရွာအတွင်းရှိ မတူညီသည့် အဖွဲ့အစည်းများသည်လည်း ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ကျရောက်နိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်များကို ကာကွယ်နိုင်ရန် ကြိုတင်စီစဉ်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်နိုင်ရန် နည်းလမ်းများပေးခြင်း၊ ဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ ရပ်ရွာအတွင်းရှိ သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ သိရှိနိုင်ရန် နည်းပညာပေးခြင်း ရှိပါသည်။ ရပ်ရွာအတွင်းလေကာပင်များ စိုက်ပျိုးခြင်း ပြုလုပ်ကြသည်။ ဒေသမှ မိုးလေဝါသခန့်မှန်းချက်ကို လေပြင်းထန်စွာ တိုက်ခတ်မည်ဆိုပါက ဇင်ယော်ငှက်များ ကုန်းတွင်းသို့ ပျံသန်းခြင်း၊ ရေကြီးမည်ဆိုလျှင် ပုရွက်ဆိတ်များ အမြင့်သို့ တက်ရောက်ကြခြင်း ရှိသည်ကို ခန့်မှန်းမိပါသည်။ သစ်ပင်များစည်းကမ်းမဲ့ခုတ်မှုကြောင့် သား၊ ငါးရှားပါးခြင်း၊ အိုဇုန်းလွှာပေါက်၍ အပူချိန်ပြင်းထန်ခြင်း၊ ရောဂါများဝင်ရောက်ခြင်း၊ စသည်တို့ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာနေထိုင်မှု အစီအစဉ်တွေ့ပါဝင်ရန် ဆန္ဒရှိပါသည်။

ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အတွေ့အကြုံများအရ မတူညီသည့် ရပ်ရွာလူထုတစ်ဦး တစ်ယောက်ခြင်း စီတွင် ဘေးအန္တရာယ် သတင်းနားထောင်ပြီး ထိခိုက်နိုင်ပါက အစားအစာ၊ ရေ၊ ဆေးဝါး စသည်ဖြင့် တစ်ပါတ်စာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရန်နှင့် အရေးကြီး၍မသယ်နိုင်သော ပစ္စည်းများကို အမှတ်အသား ပြုလုပ်ကာ မြေပြင်ခြင်း၊ နေအိမ်များကို ခိုင်ခန့်သော သစ်ပင်အနီးနားတွင်ရှိပါက ချည်နှောင်ခြင်း၊ ငုတ်တိုင်နှင့်ချည်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် လုံခြုံ အောင်မြင်နိုင်ပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုသည် သတင်းအချက်အလက်များကို ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ တယ်လီဖုန်း၊ အင်တာနက်တို့မှ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ကြိုတင်သတင်းများကို အထက်ပါများမှ ကြားနိုင်ပြီး အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် အပေါင်းအသင်းများထံမှလည်း ကြိုတင်သိနိုင်ပါသည်။ ၎င်းတို့၏ ကြေညာချက်မှာ အချိန်မီ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ခန့်မှန်းမိပါသည်။

ကျေးရွာရှိ ရပ်ရွာလူထုများကို အဓိကထိရောက်ဆုံး သတင်းပေးနိုင်သော လိုင်းမှာ ရေဒီယိုဖြစ်ပြီး ဖုန်းသည်လည်း ကျေးရွာတွင် အိမ်တိုင်းလိုလိုအသုံးပြုပြီး အင်တာနက် facebook ကိုပါ အသုံးပြုသဖြင့် သတင်းရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝါသနှင့်ဆိုင်သော သတင်းအချက်အလက်များကို နေ့စဉ်ဆိုသလို ကြည့်ဖြစ်ပါသဖြင့် သတင်းရရှိမှုမှာလည်း မြန်ဆန်မှုရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ရပ်ရွာအတွင်းရှိသော အဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် သက်ဆိုင်သော သတင်းအသိပညာများကို အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း ရပ်ရွာတွင်းဖွဲ့စည်းပေးသော သင်တန်းများကို ရွာတွင်ပြန်လည်ပို့ချခြင်း၊ ကြိုတင်ကာကွယ် မှုများကိုလည်း အသိပညာပေးခြင်းများကိုလည်း

မျှဝေဆွေးနွေးကြပါသည်။ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ပါတ်သတ်ပြီး ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုများကို အတုယူကာ နောက်ထပ်ဖြစ်ပါက ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေလျော့နည်းစေရန် အသိ ပညာပေးလျက်ရှိပါသည်။ ရပ်ရွာတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် သူတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း များမှ ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုအတွက် သတင်းအချက်အလက်များကို မြန်ဆန်စွာ ဆက်သွယ်နိုင်ရန် နှင့် ဆက်သွယ်မှုကောင်းမွန်ပါက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် ထိခိုက်မှုများကို ကြိုတင် ပြင်ဆင်နိုင်ပြီး ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ပဋိပက္ခကိုစစ်ဆေးခြင်း

ပြန်ကြီးကျေးရွာတွင် သွေးကွဲစေသည်အရာများမှာ စီးပွားရေး အခြေအနေကြောင့် သွေးကွဲစေခြင်း၊ သွေးစည်းပေးနိုင်သောအရာများမှာ ဘာသာရေး၊ နာရေး၊ သာသနာရေးပွဲများတွင် သွေးစည်းခြင်းများ ရှိပါသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေးဆိုင်ရာလက်ရှိခြိမ်းခြောက်မှုတွေမှာ ပါတီဝင်များအုပ်ချုပ်ရေးကြောင့်ဖြစ်သည်။ လူထုတင်း မာမှုဖြစ်ပေါ်စေသည်။အရာများမှာ မရှိပါ တင်းမာမှုက အမျိုးသား အမျိုးသမီး၊ မိန်းကလေး၊ ယောက်ျားတွေ ကွဲပြား သက်ရောက်မှုမရှိ၍ သွေးစည်းပေးနိုင်သည့်အရာမှာ ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင်သာ သွေးစည်းနိုင်သည်။ ရပ်ရွာ အတွင်းတစ်ထောင့်တစ်နေရာတွင် ပံ့ပိုးမှုရှိပြီး ပေါင်းစည်းစေနိုင်သောအရာများမှာ ဘာသာရေး သာသနာရေးပွဲ တော်များတွင် ပေါင်းစည်းလုပ်ဆောင်ကြပါသည်။

ပြန်ကြီးကျေးရွာတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချသူများမှာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရပ်မိရပ်ဖ ဂေါပကများ ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသမီး ဆယ်အိမ်မျှ (3) ဦးပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သူများမှာ သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကလေး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်၊ မသန်စွမ်း တို့ဖြစ်ပြီး ဘေးဖယ်ခံရသူများမှာ ဆင်းရဲသားများ တို့ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာအတွင်း အစည်းအဝေးပွဲများ ပြုလုပ်ရာတွင် ဆက်သွယ်မှုများရှိပြီး ချိတ်ဆက်မှုများလည်း ရှိပါသည်။ ရပ်ရွာအတွင်းမတူညီသည့် စွမ်းအားပါဝါနှင့် အခက်အခဲများမှာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးပါဝါ၊ စီးပွားရေးပါဝါတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် တင်မာမှုများကို ဖော်ထုတ်ရာမှာ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးသာ သင့်တော်မှုများရှိပါသည်။ အဓိကဆောင်ရွက်မှုများ ကို သိရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သူများအကြား ဆက်သွယ်မှုကိုသိရှိပါသည်။ ဆက်သွယ်မှုများမှာ အစည်းအဝေးပွဲများကို လုပ်ဆောင် ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကို ရရှိနိုင်မှု

ရပ်ရွာအဖွဲ့ဝင်	သူတို့ကိုနှောက်ဆုံးမုန်တိုင်း လွန်ကဲသည့် ဖြစ်ရပ်များအကြောင်း ဘယ်လိုအသိပေး ခဲ့လဲ	သူတို့ဘယ်လိုဆက်သွယ်ရေး နည်းလမ်း ကိုရရှိကြသလဲ
အမျိုးသား	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးများကို ဖုန်းဆက်အသိခြင်း၊ ရပ်ရွာလူထုကို အသိပေးခြင်း၊ ရပ်ရွာမှ အဖွဲ့အစည်းများကို အသိပေးခြင်းများပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။	ဖုန်းအဆက်အသွယ်၊ လူကိုယ်တိုင်သွားရောက်အသိပေးခြင်း၊ ဟွန်းများဖြင့် အသိပေးခြင်း
အမျိုးသမီး	ကျေးရွာမှ တစ်ဆင့် လိုက်လံအသိပေးခြင်း၊ ဖုန်းနှင့် အသိပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။	ဟွန်းများဖြင့် လိုက်လံ အသိပေးခြင်း
ကလေး	ကလေးတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော မိဘအုပ် ထိန်းသူများကို အသိပေးခြင်း	ဟွန်းနှင့် အသိပေးခြင်း၊ ကိုယ်တိုင် ပြောကြားခြင်း၊ ဖုန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
အခြားအုပ်စု ရောဂါဖြင့်နေထိုင်သူ များအုပ်စု၊ သက်ကြီးပိုင်းသည်	ဖုန်းနှင့် အသိပေးခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်သွား ရောက်အသိပေးခြင်း	ကျေးရွာမှ ဟွန်းဖြင့်အသိပေးခြင်း၊ ဖုန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်သွားရောက်ပြောကြား ခြင်း။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ပြန်ကြီးကျေးရွာတွင် သတင်းအချက်အလက်များမှာ ဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ MRTV ရုပ်မြင်သံကြား တို့ဖြစ်ပြီး ရပ်ရွာမှသတင်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်မှုမှာ ရေဒီယို၊ မြန်မာအသံဖြစ်သည်။ ရပ်ရွာအတင်းရှိ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ VDMC အဖွဲ့မှနှောက်ဆုံးရသတင်းမှာ ရေကြီးခြင်း မုန်တိုင်းများကို ပြည်သူများသိရှိနိုင်ရန် ကိုယ်တိုင်သွားရောက် အသိပေးခြင်း၊ ဖုန်းအဆက်အသွယ်များဖြင့် အသိပေးခြင်းများ ရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုအတွက် အထိရောက်ဆုံး သတင်းမှာ ရေဒီယို၊ ဖုန်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားတို့ဖြစ်သည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

စဉ်	ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့်နည်းလမ်းများ
၁	ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာ အန္တရာယ်များ	ဆော့လို့ဖြစ်ခြင်း၊ မတော်တဆကြောင့်ဖြစ်ခြင်း၊ သဘာဝကြောင့်ဖြစ်ခြင်း (စိတ်ညစ်တယ်၊ အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်တယ်)	အားပေးစကားပြော၊ စားဝတ်နေရေးကူညီပေး
၂	လူမှုရေးဆိုင်ရာအိမ်တွင်း အန္တရာယ်များ	မိဘများကရန်ဖြစ်၊ မိဘတွေကဆဲဆို၊ ရိုက်တယ်၊ ပစ်ထားတယ် (ဝမ်းနည်းတယ်၊ စိတ်ဓါတ်ကျ၊ အခြားနေရာသို့ထွက်သွားချင်တယ်)	ချော့မော့ပြောရမယ်၊ နားလည်အောင်ရှင်းပြရမယ်၊ အပြုသဘောဆောင်ရမည်
၃	ရပ်ရေးရွာရေးတွင် ပါဝင်ခြင်း	ခလေးဖြစ်လို့မရနိုင်ဘူးထင်၊ ပညာရေးထိခိုက်မှာစိုး (စိတ်မကောင်းဖြစ်၊ စိတ်အားငယ်)	ကလေးများ၊ နားလည်အောင်ရှင်းပြဖို့လို၊ ပါဝင်ခွင့် ပေးရန်လို
၄	စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲများ	ခိုခို၊ ဖွယ်နိုင်မယ်၊ ကျောင်းထွက်၊ မနိုင်ဝန်ထမ်း ခလေးအလုပ် သမားဖြစ်လာ (ပညာရေးအားနည်း၊ စိတ်ဓါတ်ပျက်စီးလာ)	မိဘတွေကျိုးစားရမယ်၊ ပညာရေးပံ့ပိုးပေးရမည်၊ မိဘအချင်းချင်းနားလည်အောင် ရှင်းပြရန်လို
၅	ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	အာဟာရရှိအစားအစာမစားရ၊ ရာသီဥတုမကောင်း၊ ရေမသန့်၊ မိဘတွေဂရုမစိုက် (စိတ်ပိုင်းထိခိုက်၊ ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျော့ဖြစ် ဦးနှောက်အမှေးရောင်)	ကြိုတင်ကာကွယ်မယ်၊ ရေ၊ ဆေးဝါးစုဆောင်းမယ်၊ တကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရမယ်
၆	ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	မိဘစီးပွားရေးအဆင်မပြေ၊ မိဘကွဲနေသူများ၊ မိဘမဲ့ဖြစ် (စိတ်မကောင်း၊ အားငယ်၊ စိတ်ဓါတ်တွေပျက်စီး)	သား၊ သမီး ပညာရေးဦးစားပေးရမယ်၊ သက်ဆိုင် ရာအဖွဲ့အစည်းနှင့် ချိတ်ဆက်ရမယ်
၇	ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်နိုင်မှုများ	နေပူပြင်း၊ ရေမကောင်း၊ မုန့်တိုင်း၊ ရေကြီး (ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့ဖြစ်၊ သေနိုင်)	အရိပ်မှာနေခိုင်းမယ်၊ ရေကျိုသောက်ရမယ်၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ရန်လို

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပိုးလောင်းအုပ်စု၊ ဗြန့်ကြီးကျေးရွာ၏ နည်းကိရိယာ (၆) ကလေး သူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်နှင့် အခွင့်အရေးအပေါ်သက်ရောက်မှုများအား သုံးသပ်ချက်များမှာ ကလေးသူငယ်များ လိုအပ်ချက်များ နှင့် အခွင့်အရေးပေါ်သက်ရောက်မှုများတွင် ကလေးများသည် ကိုယ်ကာယပိုင်းအန္တရာယ်များ ဖြစ်နိုင်ပြီး စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်နိုင်သည်ကိုတွေ့ရပြီး ကလေးများကို အားပေးကူညီရန်လိုအပ်ပါသည်။ လူမှုရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး မိဘတွေမှ လျစ်လျူရှု ခြင်းကြောင့် စိတ်ဓါတ်ကျကာ ဝမ်းနည်းပြီးထိခိုက်နိုင်၍ အပြုသဘောဆောင်ရမည်ကိုလည်း ဆွေးနွေးတင်ပြပါသည်။ ကလေးများအနေဖြင့် ရပ်ရွာတွင်ပါဝင်ခြင်းကိစ္စများတွင် ကလေးများမှာ အသက်ငယ်သဖြင့် ပါဝင်ခွင့်နည်းသောကြောင့် စိတ်မကောင်းဖြစ် စိတ်အားငယ်ခြင်းကြောင့် ကလေးများကို ပါဝင်ခွင့်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ မိဘများ၏ စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲကြောင့် ကလေးများကို ဂရုစိုက်ချိန်မရဘဲ ခိုးနိုင်၊ ကျောင်းထွက်ခြင်း ဆိုးကျိုးများရှိနိုင်ပြီး ပညာ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ စိတ်ဓါတ်ပျက်စီးနိုင်မှုကြောင့် မိဘများမှများစွာ ပံ့ပိုးပေးဖို့ လိုအပ်ပါသည်။

ကလေးများအနေဖြင့်လည်း ကျန်းမာရေးမှာ အာဟာရရှိသော အစားအစာများမစားရခြင်း၊ ရာသီဥတု ဂရုမစိုက်ခြင်း၊ ရေမသန့်ရှင်းခြင်းများကြောင့် စိတ်ပိုင်းထိခိုက်နိုင်ရောဂါများဖြစ်ပြီး စသည်တို့ကြောင့် သား၊ သမီး ပညာရေးဦးစားပေးရန် လိုအပ်ပြီး အခွင့်အရေးပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ပညာရေးတွင် မိဘများ၊ အခက်အခဲများ၊ ကလေးများကို အလေးမပေးဘဲ လစ်လျူရှုပြီး မိဘများအနေဖြင့် ပညာရေးဦးစားပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်မှုမရှိစေရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်စုဆောင်းခြင်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင့် သုံးသပ်ရ ပါသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့နယ်၊ ပိုးလောင်းအုပ်စု၊ ဗြန့်ကြီးကျေးရွာ၏ ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစနစ် စစ်ဆေးမှုပုံစံသုံးသပ်ရာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ ဗဟုသုတများနှင့် ပတ်သက်၍ အနည်းငယ် အားနည်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းတွင်လည်း အားနည်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်း၊ လမ်းများတွင် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှ အားသာချက်များကို တွေ့ရပါသည်။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံရာတွင် သတင်းရယူမှုအားကောင်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဒေသအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှု အားစောင့်ကြည့်လေ့လာရာတွင်လည်း အားနည်းနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ရာတွင်လည်း (၁) လူအချင်းချင်းသတိပေးခြင်း၊ (၂) ခေါင်းလောင်းထိုးစနစ်ရှိခြင်း (၃) တယ်လီဖုန်းစနစ်များ

ရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အပိုင်းတွင်လည်း အားနည်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မြို့နယ်သဘာဝဘေးစီမံမှုကော်မတီ၊ မိုးလေဝသ သတိပေးချက်များနှင့်လည်း ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။

- (၁) ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ ဗဟုသုတအားနည်းခြင်း
- (၂) ဒေသအတွင်း အန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း အားနည်းခြင်း
- (၃) ပူးပေါင်းဆက်သွယ်မှု အားနည်းခြင်း
- (၄) ကြိုတင်သတိပေးချက် လက်ခံခြင်းအားသာခြင်း
- (၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များကို ကြိုတင်သတိပေးမှုအား စောင့်ကြည့်ခြင်းအားနည်း
- (၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များ တုန့်ပြန်ပေးပို့ခြင်း အားသာခြင်း
- (၇) ရပ်ရွာလူထုကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းအားနည်းခြင်း

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပိုးလောင်းအုပ်စု၊ ပြန်ကြီးကျေးရွာ၏ ပုံစံ ၁၅ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေ စစ်ဆေးခြင်း ကို သုံးသပ်ရာတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများကို ဆွေးနွေးရာတွင် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ် ပေးထားသော ဧရိယာတွင်မရှိခြင်း၊ ခြံမြေများ သစ်တောဖြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့ထက် ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း၊ သစ်တောဆုံးရှုံးခြင်းများ၊ သစ်သီးဝလံဟင်းပင်များ၊ စိုက်ပျိုးမြေများ တိုးတက်မှုလျော့ကျစေခြင်း၊ မျိုးစိတ်များ၊ စီမံကိန်းကြောင့် သဘာဝသက်ရှိစနစ်များကို ထိခိုက်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များ၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်များ၊ ပထဝီအနေထားပြောင်းလဲမှုများ၊ ရေနေနှင့် ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိပါသည်။ ရှေးဟောင်း အမွေနှစ်များတွင် စီမံကိန်းသည် တားမြစ်နယ်မြေများ၊ ကမ္ဘာ့အမွေနှစ်အဖြစ်ရှိခြင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း ဘာသာရေးဆိုင်ရာများ ထိခိုက်ခြင်း၊ ကျေးရွာမှ သုဿန်များကို ထိခိုက်မှုမရှိပါ။ စီမံကိန်းမှ နည်းပညာများ ကြောင့် ထင်ရှားသောနေရာများ၊ အမျိုးသားအမွေနှစ်များ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ တိုင်းရင်းသားများ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှု၊ ယဉ်ကျေးမှုများကို အထောက်အကူပြုနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ညစ်ညမ်းမှု ကာကွယ်ခြင်းဆိုင်ရာတွင် စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် မြစ်ကမ်း ဘေးတွင် လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ရေထုမြေထုကို ထိခိုက်မှုမရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အ သိုက်ဝန်းတွင်လည်း အဖွဲ့စည်းကြောင့် ထိခိုက်မှု မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ပုံမှန်လူမှု အသိုင်းဝိုင်းတွင် စီမံကိန်းကြောင့် ပိုမိုကောင်းမွန်ကြောင်း ဆွေးနွေး တွေ့ရှိရပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ်	ကြိမ်ရေ	ရာသီ	ကျရောက်ချိန်တွင်းကာလ	ပြင်းအား	အချိန်	သတိပေးချက်မဖြစ်မှီ	သတိပေးချက်ဖြစ်ပြီး	သက်ရောက်မှုအား	သက်ရောက်မှုအတိုင်းတာ	ရလဒ်	အဆင့်
၁	မုန်တိုင်း	***	***	***	**	**	***	***	*	***	23	2
၂	ရေကြီး	***	*	*	**	**	***	***	**	*	12	4
၃	ငလျင်လှုပ်	*	*	*	*	*	-	*	*	*	8	5
၄	သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း	***	**	***	***	***	***	***	***	***	26	1
၅	နေပူခြင်း	**	*	**	***	**	***	**	***	***	21	3

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပိုးလောင်းအုပ်စု၊ ပြန်ကြီးကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်များကို အဆင့်ခွဲခြား သတ်မှတ်ခြင်း သုံးသပ်ချက်အရ ဦးဆောင်သူမှ ဘေးအန္တရာယ်အနည်းအများကို အပွင့်အနည်းအများနှင့် ဖော်ပြပြီး ဘေးဖြစ်နိုင်မှု နည်းပါက (၁) ပွင့် ဖော်ပြပြီး၊ အသင့်တင့်ဖြစ်ပါက (၂) ပွင့်ရှိပြီး များပြားပြင်းထန်ပါက (၃) ပွင့်ထိ သတ်မှတ်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်များ ဖော်ထုတ်ဆွေးနွေးရာတွင် (၅)မျိုးသိရှိရပြီး ရေရှားပါးခြင်းသည် ပြန်ကြီးကျေးရွာ အနေဖြင့် အဓိကအခက်အခဲရှိပြီး အမှတ် (၂၆)မှတ်နှင့် အဆင့် (၁) နေရာတွင် တွေ့ရှိရသည်။ မုန်တိုင်းအန္တရာယ်သည်လည်း ကျေးရွာတွင်းအချိန်မရွေး ဝင်ရောက်နိုင်ပြီး ထိခိုက်မှုများသဖြင့် အမှတ်ပေးဇယားတွင် (၂၃)မှတ် ရရှိနိုင်ပြီး အဆင့် (၂)နေရာတွင် တွေ့ရှိရပါသည်။ နေပူပြင်းမှုသည်လည်း နွေရာသီတွင် ပြင်းထန်စွာခံစားရပြီး တစ်ရွာလုံး နေပူပြင်းမှုကို ခံစားရသဖြင့် အမှတ် (၂၁)မှတ် ရရှိပြီး အဆင့် (၃)ရရှိပါသည်။ ရေကြီးခြင်းသည်ဝါဆိုဝါခေါင်လ ရာသီတွင် အချိန်မရွေး တက်ရောက်နိုင်ပါသဖြင့် အမှတ် (၁၂)မှတ်ရရှိပြီး အဆင့် (၄) နေရာတွင်ရှိပါသည်။ ငလျင်လှုပ်ခတ်ခြင်း သည် ရံဖန်ရံခါသာဖြစ်နိုင်၍ ကျေးရွာတွင်ဆိုရွာစွာ ထိခိုက်မှုမရှိသဖြင့် (၈)မှတ်ပေးထားပြီး အဆင့်(၅)နေရာတွင် ရှိခြင်းဖြစ်သည်ကို သုံးသပ်ရပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း

စဉ်	ရာသီဥတုသက်ရောက်မှု	ရေရှားပါး	ရေလုပ်ငန်း	လယ်	မွေးမြူရေး	ရမှတ်	အဆင့်
၁။	ရေရှားပါးခြင်း	x	ရေရှားပါး	ရေရှားပါး	ရေရှားပါး	၃	၁
၂။	ရေလုပ်ငန်း		x	ရေလုပ်ငန်း	ရေလုပ်ငန်း	၂	၂
၃။	လယ်			x	လယ်	၁	၃
၄။	မွေးမြူရေး				x	၀	၄

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြား သတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာလူထု ကြုံတွေ့ခံစားနေမှုများကို အဆင့် (၁) ရေရှားပါး၊ အဆင့် (၂) ရေလုပ်ငန်း၊ အဆင့် (၃) လယ်၊ အဆင့် (၄) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကိုသာ ထင်ရှားမြင်တွေ့ရပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများအဖြစ် ပြန့်ကြီးကျေးရွာတွင် ရေရှားပါးမှုကြောင့် နွေအခါတွင် အခက်အခဲများစွာ ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ အပူချိန်မြင့်မားခြင်းကြောင့် ကလေးများနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ကျန်းမာရေးကိုလည်း ထိခိုက်စေပါသည်။ နွေအခါတွင် ရေရှားပါးမှုကြောင့် (၃) မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ပိုးလောင်းကျေးရွာတွင် သွားရောက်ခပ်ယူ သောက်သုံးရပါသည်။ ပြန့်ကြီးကျေးရွာတွင် အပူချိန်လွန်ပြင်းသောကြောင့် ရေလုပ်ငန်းသမားများသည် သား၊ ငါး များ ရှာဖွေရာတွင် မလွယ်ကူသောကြောင့် ဝင်ငွေရရှိမှုများမှာလည်း နည်းပါးသွားပါသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းများသည်လည်း ရေရှားပါးမှုကြောင့် သီးနှံထွက်တိုးမှုနည်းပါးပြီး လယ်ယာမြေများ ပျက်စီးမှုများရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ပြန့်ကြီးကျေးရွာတွင် တစ်နိုင်တပိုင်မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများကိုလည်း မွေးမြူကြပါသည်။ မွေးမြူရာတွင် ရေရှားပါးသောကြောင့် တိရစ္ဆာန်များ သေကြေပျက်စီးမှုများ ရှိပါသည်။ ဝင်ငွေရရှိမှုမှာလည်း အလွန်ပင်နည်းပါးသွားပါသည်။ ပြန့်ကြီးကျေးရွာ၏ ရေရှားပါးမှုကြောင့် မိသားစု စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲ ပြဿနာများ ကြုံတွေ့ ရသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

သမိုင်းအချက်အလက် (ရာသီဥတုရာဇဝင် မိုးလေဝသဇယား)	မကြာသေးခင်ကာ ၁ - ၂ လ	လက်ဖြစ် ပေါ်မှု	ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် (မိုးလေဝသနှင့် ဇယား အခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တဆက်တည်းစောင့် ကြည့်လေ့လာခြင်း
အပူရှိန်ပြင်း နာဂစ်မုန်တိုင်း ဆူနာမီ ငလျင်လှုပ် ရေကြီး	အပူရှိန်ပြင်း	မိုးရွာသွန်း လေတိုက် အပူရှိန်ပြင်း	လမ်းများဗွတ်ပေါက် ခြင်ကိုက်၊ နေမကောင်း ဖြစ် ကျန်းမာရေးထိခိုက် ဝမ်းလျော့၊ ပျက်ဖြစ် သွေးပေါင်တက်/ ကျ	5 လပိုင်း 21- 22 မုန်တိုင်း ရှိမယ်၊ မုန်တိုင်းဟာလီ မွတ် ရောင်အဆင့်ရှိ တယ် အပူရှိန်သည် (5)လပိုင်း နောက်ပိုင်းတွင် လျော့နိုင် သည်	မုန်တိုင်းကြောင့်ရေကို လှောင်ထားမယ်၊ ကြို တင်ပြင်ဆင်မယ် (ရေ အစားအစာ၊ ဆေးဝါး) မိုးရွာတဲ့အချိန်မှာ စပါး စိုက်မယ် မိုးရေလှောင် ထားမယ် ရေကျိုချက်သောက်ရ မယ်၊ အပူမြင့်တဲ့အချိန် အပြင်မထွက်ကြရန် ဆောင်ရွက်ကြမယ် ခါတ်ဆားထုပ်သောက် ခိုင်းမယ်၊ ကျန်းမာရေး ကော်မတီများအသိပ ညာပေးမယ်	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပိုးလောင်းအုပ်စု၊ ပြန်ကြီးကျေးရွာ၏ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်ပြု ဇယားသုံးသပ်ချက်တွင် နေပူချိန်ပြင်းခြင်း၊ မိုးရွာသွန်း၊ လေတိုက်ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ် နေကြောင်း သိရပါသည်။ ၎င်းတို့ဖြစ်ပေါ်သောကြောင့် လမ်းများဗွတ်ပေါက်ခြင်း၊ ခြင်ကိုက်ခြင်း၊ နေမကောင်း ဖြစ်ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များအရ မုန်တိုင်း၊ မိုးရွာသွန်းမှုများကြောင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ အနေဖြင့် မုန်တိုင်းကြောင့် ရေကိုသိုလှောင်ထားမယ်၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားမယ် (ရေ၊ အစားအစာ၊ ဆေးဝါး) မိုးရွာတဲ့ အချိန်မှာ စပါးစိုက်မယ်၊ မိုးရေလှောင်ထားမယ်ရပြီး ပြင်ဆင်ထားရန်ကို သုံးသပ် တွေ့ရှိရပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အင်္ဂါစိတ်တွင်း	မိုးရေလျှောက်ကန်	ဆေးပေးခန်း	စက်လှေ	ရှယ်တာ	ဆက်သွယ်ရေးလမ်း	ချောင်းကူးတံတား	ရမှတ်	အဆင့်
1	အင်္ဂါစိတ်တွင်း		အင်္ဂါစိတ်တွင်း	အင်္ဂါစိတ်တွင်း	အင်္ဂါစိတ်တွင်း	အင်္ဂါစိတ်တွင်း	အင်္ဂါစိတ်တွင်း	အင်္ဂါစိတ်တွင်း	၆	၁
2	မိုးရေလျှောက်ကန်			မိုးရေလျှောက်ကန်	စက်လှေ	မိုးရေလျှောက်ကန်	မိုးရေလျှောက်ကန်	မိုးရေလျှောက်ကန်	၄	၂
3	ဆေးပေးခန်း				ဆေးပေးခန်း	ဆေးပေးခန်း	ဆေးပေးခန်း	ချောင်းကူးတံတား	၃	၃
4	စက်လှေ					ရှယ်တာ	ဆက်သွယ်ရေးလမ်း	ချောင်းကူးတံတား	၁	၄
5	ရှယ်တာ						ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	၃	၃
6	ဆက်သွယ်ရေးလမ်း							ချောင်းကူးတံတား	၁	၄
7	ချောင်းကူးတံတား								၃	၃

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပိုးလောင်းအုပ်စု၊ ပြန်ကြီးကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့် များကို ဦးစားပေးသတ်မှတ်ခြင်းသုံးသပ်ရာတွင် အဓိကအားဖြင့် သောက်သုံး ရေရှားပါးမှုသည် အဓိကအခက်အခဲဖြစ်နေပြီး ကျေးရွာတွင် လူဦးရေ (၄၀၀) ကျော်တွင် စက်ရေတွင်းတစ်တွင်းသာရှိ၍ ရေခက်ခဲသည်ကို တွေ့ရသည်။ မိုးရေလျှောက်ကန်သည်လည်း လူဦးရေနှင့်ကိုက်ညီစွာ ရေရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဆေးပေးခန်းသည်လည်း ကျေးရွာတွင်းရှိ ရွာသူ/သားများ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုရရှိ၍ အဓိကလိုအပ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ စက်လှေသည်လည်း ကျန်းမာရေး၊ အရေးကြီး ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုများ၊ ကလေးများအတွက် ပညာရေး လွယ်ကူစေရန် တွေ့ရသည်။ ရှယ်တာသည်လည်း ဘေးအန္တရာယ်ဆိုလျှင်ရန်အတွက်နှင့် ကျေးရာသားများအတွက် ခိုင်ခံ့သောအဆောက်အအုံ မရှိသေးသဖြင့် ရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။

ဆက်သွယ်ရေး လမ်းသည်လည်း လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲသဖြင့် လိုအပ်လျှက်ရှိသည်။
 ချောင်းကူး တံတားသည်လည်း ရေလုပ်ငန်းသမားများနှင့် ရွာသူ/သားများ သွားလာရ
 လွယ်ကူစေ၍လည်း အဓိကလိုအပ်သည်ကို တွေ့ရသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

လုပ်ငန်းများ	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	ပေါင်း :
	-	-	-	-	-	-	0
အင်္ဂါစိတွင်း (စက်ရေတွင်း) သောက်ရေ	ကျေးရွာတွင် ရေဖူလုံမယ်၊ ငွေကုန်သက် သာမယ်၊ ရေသန့်၍ တစ်ရွာလုံးကျန်းမာ ရေးညီညွတ်မယ်	3	သာရေး၊ နာရေးကိစ္စများတွင် လုံလောက် စွာ သုံးစွဲနိုင်မယ်	3	သန့်ရှင်း၍ရေကောင်းဖြူ စင်သော ကြောင့် အားလုံးပျော်ရွှင်သည်	2	8
ရှယ်တာ	အချိန်ကြာ၊ မြေနေရာလို၊ ရွာမှာအလုပ် ပျက်	1	-	-	-	-	1
	တစ်ရွာလုံးအသက်အန္တရာ ယ်၊ ခိုလှုံနိုင်၊ လုပ်ဖက်ကိရိယာနှင့် ပရိဘောဂများထိန်း သိမ်းနိုင်	3	ဘာသာရေးနှင့် ဆိုင်သောပွဲများ ကျင်းပနိုင် (တရားပွဲ)	2	ခိုင်မာသောအဆောက် ဦးကြောင့် ပိုမိုလုံခြုံသည်	3	8
မိုးရေလှောင် ကန်	အချိန်ပေးရ၊ အလုပ်ပျက်မယ်	1	-	-	-	-	1
	သောက်ရေလုံလောက်မှုရှိ၊ ငွေကျပ်သက် သာ	3	ရေကောင်း၊ ရေသန့်ကြောင့် ကျန်းမာရေး ထိခိုက်မှုမရှိ	2	-	-	5
ဆေးပေးခန်း	အချိန်အနည်းငယ်ပေးရ၊ မြေနေရာလို	1	-	-	-	-	1
	တစ်ရွာလုံးကျန်းမာရေးကော င်းအချိန်ပို ကုသနိုင်၊ ငွေကုန်သက်သာသည်	3	လူမှုရေးကိစ္စများ၊ ကျန်းမာရေးဌာနမှပံ့ပိုးနိုင်	1	ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပိုမိုရှင်သန်ခွင့် ရ၊ စိတ်ချရသည်	1	5
ချောင်းကူးတံ တား	အချိန်ပေးရ၊ အလုပ်ပျက်နိုင်	1	-	-	-	-	1
	ရေလုပ်ငန်းများသွားလာရ အဆင်မပြေ အခြားရွာသို့ကူးသန်းရလွ ယ်ကူငွေရမြန်	2	ဆက်သွယ်သွားလာရပိုမိုအ ဆင်ပြေ	1	ပတ်ဝန်းကျင်တွင်ဆက် သွယ်သွား လာရလွယ်ကူသဖြင့် ပိုမိုချိတ် ဆက်နိုင်	1	4

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပိုးလောင်းအုပ်စု၊ ပြန့်ကြီးကျေးရွာ၏ ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အကျိုးမြတ်ပြုရေးကို သုံးသပ်ချက်ကို သုံးသပ်ရာတွင် (၁) အင်္ဂါစိတွင်းတူးဖော်ရာတွင် ရပ်ရွာတွင်း ရွာသူ/သား များအနေဖြင့် ထိခိုက်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ အင်္ဂါစိတွင်း တူးဖော်မှုကြောင့် ရပ်ရွာတွင်းအခက်အခဲများ အဆင်ပြေပြီးသောက်ရေအတွက် ဖူလုံခြင်းကြောင့် စုပေါင်းအမှတ် (၈) မှတ်ထိပေးထားသည်။ (၂) ရှယ်တာသည် ပိုမိုကောင်းမွန်လိုအပ်သောလည်း လက်တလောလုပ်ဆောင်ရာတွင် အချိန်ပေးရခြင်း ငွေကုန်ကျေးကျများခြင်းရှိပြီး ရပ်ရွာအတွက် အသက်ရှင်နေထိုင်ရန် အားထားရာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ရှယ်တာတစ်ခုရှိပါက ရပ်ရွာတွင်း ဆုံးရှုံးနိုင်မှုများ(အသက်၊ လုပ်ဖက်ကိရိယာ၊ ပရိဘောဂ) များလျော့ချနိုင်ပါသဖြင့် (၈) မှတ်ထိ ပေးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ (၃) မိုးရေလျှောက်ကန်တည်ဆောက်မှုကြောင့် ရပ်ရွာတွင် အချိန်နှင့်ပူးပေါင်းပါဝင်မှုရှိပြီး ထိခိုက်မှုနည်းသဖြင့် (၁) မှတ်ပေးထားသည်။ မိုးရေ လျှောက်ကန်ကြောင့် ရပ်ရွာတွင် ပိုမိုပြီးရေရှိမှု လုံလောက်သဖြင့် (၅) မှတ်ပေးထားသည်။

ဆေးခန်းတွင်ရပ်ရွာတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ရန်အတွက် လိုအပ်ပါသည်။ ငွေကုန်သက်သာပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလမ်းများစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်သဖြင့် (၅) မှတ်ရပါသည်။ ထိခိုက်မှုနည်းသဖြင့် (၁) မှတ်ပေးထားသည်။ ချောင်းကူးတံတားသည် လမ်းဘေးတွင် နေထိုင်သူများသဖြင့် သွားလာရလွယ်ကူမှုရှိပြီး လုပ်ငန်းများအဆင်ပြေမှုရှိစေရန် လိုအပ်ပြီး ရပ်ရွာကိုလည်း အထောက်အကူပြုသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် (၄) မှတ်ရရှိသည်။ ရပ်ရွာမှ အနည်းငယ် ကူညီမှုပြုရမည်ဖြစ်ပြီး ထိခိုက်မှုလျော့နည်းသဖြင့် (၁) မှတ်ပေးထားပါသည်။

အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများကြောင့် ရပ်ရွာတွင် နေထိုင်မှု၊ အသက်ရှင်သန်မှုများ ပိုမိုလုံခြုံကောင်းမွန်နိုင်ပြီး လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်လည်း ပိုမိုထိရောက်စွာ အကျိုးရှိ နိုင်ပါသည်။ ရပ်ရွာမှ တက်အားသရွေ့ ပူးပေါင်းရမည်ဖြစ်ပြီး အခြားထိခိုက်မှုများရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

လုပ်ငန်းအမျိုးအစား	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေလုပ်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနှင့်မှန်းဆချက်	အချိန်
အင်္ဂါစိတွင်း (စက်ရေတွင်း) ပေ ၇၀၀	တစ်ရွာလုံး	စက်ရေတွင်းတူးဖော်မည်။ (ပိုက်၊ ကွန်ပဆာမောင်းစက်) ရပ်ရွာအတွင်း ရေကောင်းရရှိစေရန်	ရပ်ရွာအတွင်း	ပညာရှင်ခေါ်မည်။ အဖွဲ့အစည်းအကူအညီယူမည်။ ရပ်ရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းမည်။	သိန်း ၃၀	ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှု မရှိပါ။ အချိန်မရွေး တူးဖော်နိုင်သည်။	အောက်တိုဘာ- နိုဝင်ဘာလ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
ရှယ်တာ (ပင်လယ်နှင့်နီးကပ်နေသောကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ခိုလှုံရန်အတွက် လိုအပ်ပါသည်။)	တစ်ရွာလုံး	RC လောင်းမည်။ (၂)ထပ်၊ လူ (၅၀၀) ဆန့်.	ရပ်ရွာအတွင်း ဘုန်းကြီးကျောင်းအနီးတွင် ဆောက်လုပ်မည်။	ပညာရှင်ခေါ်မည်။ အဖွဲ့အစည်းအကူအညီယူမည်။ ရပ်ရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းမည်။	သိန်း ၅၀၀	မရှိပါ	အောက်တိုဘာလ- မတ်လ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
မိုးရေလျှောင့်ကန်	တစ်ရွာလုံး	RC မိုးရေလျှောင့်ကန် (ရေဂါလံ ၅၀၀၀ ဆန့်.)	စာသင်ကျောင်း ပတ်ဝန်းကျင်တွင် တူးဖော်မည်	ပညာရှင်ခေါ်မည်။ အဖွဲ့အစည်းအကူအညီယူမည်။ ရပ်ရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းမည်။	သိန်း ၂၅	မရှိပါ	အောက်တိုဘာ- ဒီဇင်ဘာလ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
ဆေးပေးခန်း	တစ်ရွာလုံး	RC ဖြင့် ဆောက်မည်။ (ပေ ၂၀ x ၁၅)	ရွာလယ်တွင် ဆောက်လုပ်မည်	ပညာရှင်ခေါ်မည်။ အဖွဲ့အစည်းအကူအညီယူမည်။ ရပ်ရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းမည်။	သိန်း ၁၀၀	မရှိပါ	အောက်တိုဘာ- ဒီဇင်ဘာလ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
ချောင်းကူးတံတား	ကမ်းနားနေ ရေလုပ်သားများနှင့် တစ်ရွာလုံး	RC တိုင်လောင်းမည်။ ကွန်ကရစ်ခင်းမည်။	ရွာတောင်ဘက် ကမ်းနားသို့ ဆင်းသော လမ်းတွင် ဆောက်လုပ်မည်	ပညာရှင်ခေါ်မည်။ အဖွဲ့အစည်းအကူအညီယူမည်။ ရပ်ရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းမည်။	သိန်း ၄၀	မရှိပါ	အောက်တိုဘာ- ဒီဇင်ဘာလ ၂၀၁၇ ခုနှစ်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ပြန်ကြီးကျေးရွာတွင် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း သုံးသပ်ရာတွင် သောက်ရေရှားပါးမှု ပြဿနာများ အခက်ခဲများစွာတွေ့ရသဖြင့် ရေတွင်းမှာလည်း ကျေးရွာတွင် လူဦးရေ (၄၀၀) ကျော်တွင် တစ်တွင်းသာရှိသဖြင့် လုံလောက်မှုမရှိဘဲ ခက်ခဲမှုများရှိသဖြင့် အင်အားစွမ်းမာ အဓိကဦးစားပေးအဆင့်ဖြင့် လိုအပ်ပါသည်။ ရှယ်တာသည်လည်း ဘေးအန္တရာယ်ကြုံတွေ့ရပါလျှင် ခိုလှုံရာအတွက် လိုအပ်ပါသည်။ ရပ်ရွာတွင်းခိုလှုံရာ အဆောက်အဦးသည်လည်း နည်းပါးသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မိုးရေလျှောက်ကန်သည်လည်း ရေလုံလောက်မှုရှိစေရန် တစ်ရွာလုံး အတိုင်းအတာ အရ မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးဌာနမရှိသဖြင့် ဆေးပေးခန်းသည်လည်း ရပ်ရွာ၏ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုတွင် ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများ အတွက် လိုအပ်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ချောင်းကူးတံတားသည်လည်း လက်ရှိမှာ ခိုင်ခံ့မှုအနည်းငယ်သာရှိသဖြင့် ရေလုပ်ငန်း သမားများသည်လည်း ချောင်းကူးတံတားကို အဓိကမှီခိုအသုံးပြုရသဖြင့် သွားလာရ အဆင်ပြေလွယ်ကူစေရန်ဖြစ် ပြီး ရပ်ရွာမှတစ်ခြားရွာသို့ သွားလာရာတွင်လည်း တံတားရှိမှ ပိုမိုအဆင်ပြေ သွားလာနိုင်သည်ကို တွေ့ရသည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

ပြန်ကြီးကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် ရွေးချယ်ထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ဤအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိက ဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။ နောက်ဆက်တွဲများ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ(၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များ

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစဉ်စစ်ဆေးမှု ဝန်ဆောင်မှု ဝန်ခံ

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည် _____
 တည်နေရာ _____
 လူဦးရေ _____

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေလျှင်
- ဆူနာမီ
- မြေပြိုခြင်း
- ဆိုင်ကလုံး
- မိုးသည်းထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- လေထန်ခြင်း
- မှန်တိုင်းဒီဇေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ) _____

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ ၊

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဖော်ပြချက်

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည် မရှိပါ မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ _____

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား ရှိပါသည် မရှိပါ
 ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။ (အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အမြဲပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ _____

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

✓ ဖြိုကြီး ခုခံ ဘေးအန္တရာယ် နှင့် ပတ်သက်၍ (ကြိုတင် ပြင်ဆင် စာ
 ကာ ၃၂၀ သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းဆောင်ရည်များ / ခံနိုင်ရည်များ ကို ကြိုတင်
 plan ဆိုသော ဖြေရှင်းပေးပါ။

၂။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း	
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>ထူနှာသိ</p> <p>☐ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း</p> <p>☒ အခြား (ဖော်ပြရန်) <i>ရေညီညွတ်စေရန်</i></p> <p>မိုးများသောခြေပြိုမှု</p> <p>☐ မိုးရေချိန်</p> <p>☐ အခြား (ဖော်ပြရန်)</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>☒ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ</p> <p>☐ မိုးရေချိန်</p> <p>☐ မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ)</p> <p>☐ အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် စာရွက်ပိုသုံးပါ)</p>
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် စနစ်မှန်းသည့် လေ့လာမှုရှိပါသလား။</p> <p>☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ</p> <p>ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။</p> <p>☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။</p> <p>သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား။</p> <p>☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။</p>
<p>စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု</p> <p>အားသာချက်များ</p> <p>အားနည်းချက်များ ☒ <i>ရပ်ရွာတွင် စောင့်ကြည့်၊ လေ့လာသည့် နည်းလမ်းများ များစွာ ရှိပြီး သတ်မှတ်ထားသည့် စနစ်များ မရှိပါ။</i></p> <p>အကြံပြုချက်များ <i>ကြမ်းစာ ရွေးချယ်ထားသည့် နည်းလမ်းများ</i></p>	
၃။ ထက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ	
<p>ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)</p> <p>☒ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး</p> <p>☒ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး</p> <p>☒ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်</p> <p>☐ အခြား</p>	<p>ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)</p> <p>☒ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး</p> <p>☐ ရုံး</p> <p>☒ ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ(သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ</p> <p>☐ အခြား</p> <p>စာရွက်အပိုသုံးပါ။</p>

<p>ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ☐ ရှိ ☐ မရှိ</p> <p>တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။</p> <p>၁ <u>ဒုတိယအဆင့်အဖွဲ့</u></p> <p>၂ <u>ဂျပန်အဖွဲ့</u></p> <p>၃ <u>VDC</u></p> <p>၄ _____</p> <p>၅ _____</p> <p>၆ _____</p> <p>၇ _____</p> <p>၈ _____</p> <p>၉ _____</p>	<p>သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း တင်ထားသူ အခြားအဆင့်သင့် ရှိပါသလား။</p> <p>☐ ရှိ ☒ မရှိ</p> <p>အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။</p> <p>_____</p>
	<p>(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ယာားကို တပ်ထားပါသလား။</p> <p>☐ ရှိ ☒ မရှိ</p> <p>မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း။ <u>စားနပ်ရိက္ခာ</u></p> <p><u>၄၆ ပတ်သက်၍ အသိပေးချက်အရ</u></p> <p><u>မရှိပါ။</u></p>

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ ၂. စော့ကွဲမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း

အားနည်းချက်များ ပူးပေါင်းမှု ၁၇၆၀ ၂၀၉၂ ကွဲ၊ များ၍ စာတင် မသဘာဝ ဖြစ်

အကြံပြုချက်များ ၁၁၁၁၁

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။ အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကို အနည်းဆုံး သုံးမျိုး ခြစ်ပေးပါရန်။

☒ တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်	☒ အရေးခေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာ
☒ လက်ကိုင်ဖုန်း	☐ နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ AM / FM ရေဒီယိုများ	☐ စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☐ VHS / HF ရေဒီယိုများ	☒ အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ ရုပ်မြင်သံကြား	☐ အခြား (လိုအပ်ပါက စာရွက်ပိုဒ်ဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

၂၀

၇၇

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ မြို့တော်သတိပေးချက်ကို လက်ခံခြင်း လိုအပ်သည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။
အားနည်းချက်များ မရှိ မရှိ
အကြံပြုချက်များ

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်မြေပြင်/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား ရှိ မရှိ
ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
မရှိလျှင်ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ ရပ်ရွာတွင် မြို့တော်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း လိုအပ်သည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။
အားနည်းချက်များ မရှိ မရှိ
အကြံပြုချက်များ

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှသင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးခြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လွှင့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥသြ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လှုံ့ဆော်ရမည်နည်း _____

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ

✓ **ကြိုတင်သတိပေးချက်များ** ခံယူရန် အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန်
- (ကြိုပြားနေသော ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် ခိုလှုံရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိစေရန်
- ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ

ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံအညွှန်း ပစ္စည်းများ

- ရေ
- စွမ်းအင်
- မီးခိုးချောင်းသုံး ပစ္စည်းများ
- အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
- အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်မတီ
- အခြား

- ဘေးကင်းသောရွှေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်
- ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောစရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်
- အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
- ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်
- အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
- ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပို့စတာများ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
- ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
- နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်
- အခြား (ရှိပါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

၃၀

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

✓ **ရပ်ရွာလူထု** ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

(၇) ရပ်ရွာလူထု ထိခံစားခြင်းဆိုင်ရာ:

အန္တရာယ်ပြင်ဆင်မှုအတွက် အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။
အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်မှုများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အမြင်အယွက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထိခံစားမှုဆိုင်ရာချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

✓ ဤကဏ္ဍတွင် ဆေးပေးမှုကို ပိုမို တွင် ရှိရန် လိုအပ်ပြီး နှစ် ခုလောက် အကြံပြုချက်များ အားလုံးကို ထိရောက်စွာ လိုက်နာပါမည်။ ။ အားသာချက်များမှာ အားနည်းချက်များထက် ပိုမို ရှိပါသည်။

(၉) သုံးသပ်ချက်များ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဖလှယ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဖလှယ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မည်ကဲ့သို့ မကြာခင်ဆက်သွယ်သုံးသပ်ပါသလဲ။

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဖလှယ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့မှ တုန့်ပြန်မှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

သုံးသပ်ချက်များ ဆောလျင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

၃၂

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

✓ ဤနယ်တွင် ဆေးပေးမှုကို ပိုမို တွင် ရှိရန် လိုအပ်ပြီး နှစ် ခုလောက် အကြံပြုချက်များ အားလုံးကို ထိရောက်စွာ လိုက်နာပါမည်။ ။ အားသာချက်များမှာ အားနည်းချက်များထက် ပိုမို ရှိပါသည်။

အနက်ချုပ်လမ်းညွှန်ချက်များ
၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ
၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ
၄။ သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း
၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း
၅။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၆။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း
၇။ ရပ်ရွာလှထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း
၈။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ
၉။ သုံးသပ်ချက်များ
အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ
လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ
လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ

11

ပုံစံ ၁၅။ ဟတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်း

ရှည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ဟတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထုတ်လုပ်အသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှု၊ ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရွက်ရန်များကို သိရှိနားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တောပြန်းဖျက်ခြင်း၊ ဓလောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် ဓလေ့ထူထပ်ညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့်ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို တောင်းပွဲသိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဓလယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရွက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နမူနာဓလယားပုံစံ

ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။

အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ စော့ပပ်၊ ခဲတံ၊

အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
ပုံပိုးသုဗု ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေး ဖြင်း။

ပိတ်မည့်လူဦးရေ ။
ပုံပိုးသုဗု(က-၁) ။ ရွာပျံဝင်သူ (က-၁)

မြူလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
မေးခွန်းနမူနာနှင့်မြူလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ မူတွဲပါ စာရွက်တွင် နမူနာဓလယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်းအမည်/ ခန့်ရာ	- ဇွန်.ဇီ.ဓလ.ခွာ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း - BIAVED Project		
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာခြုံငုံစံမ်းများ		✓
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်		မရှိ
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အတားကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် ခန့်ရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိချိုးဖိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိ သလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ဖူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တောဖြစ်ပြေ၊ စိုစွတ်သောပြေ၊ ဒီရေတောပြေ အနီးအနားမှာရှိနေလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သွေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းထိုးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ချေင်းပျံ့ဖြတ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောပွဲလုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောထပ်အနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေ သလား။		✓

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရင်းလင်းသလုပ်ဖြစ်စေနသလား။		✓
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များမီးရှို့ခြင်းနှင့် ဝက်ပျိုးနယ်ခြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် အခြားမူလားသော ချို့မိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။		✓
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။		✓
ရှေးဟောင်းဓမ္မအနုစီမံကိန်း		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ ထားပြန်နယ်မြေအနားမှာရှိနေလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ပျက်စီးစေသလား။		✓
လူတွေရဲ့သုသာန်တွေကို အနောက်အယုတ်ပေးနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အထောက်အပံ့၊ သတ်မှတ်ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစုတိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။		✓
ညစ်ညမ်းမှုဗဟု အာဇာနည်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် ဖြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းသောတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် မိုးသက်စေမေး တတ်ခြေပြုစေ၊ တာဝုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်းဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အထောက်အပံ့အောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစားရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒက်စ်နိုင်းစွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဝန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။		✓

စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။		✓
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်ပေါ်သလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်ပေါ်သလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကိုထိခိုက်မှု များဖြစ်ပေါ်သလား။		✓
ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ပန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရှိရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။	✓	
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး ၊ ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန် နည်းဥပဒေသဖြင့် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။		

ပုံစံ ၁၆။ ပဋိပက္ခတို စစ်ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့ အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်း စဉ်းစားစေနိုင်ရန်အတွက် ပုံရိုးပေးမည့် နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စီစစ်ရန် စာရင်းသည် ပြည့်စုံမှု မရှိ၊ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက် ယူမှု (သို့) ဌာနတွင်းသုံးမှုများ မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခ ဆိုင်ရာအသိရှိခြင်းသည် မှန်သည်။ မှားသည်မေးခွန်းများထက် ပိုမိုသည်။ ပဋိပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်းအားစုပေါ်တွင် မူတည်သည်။ ၎င်းတွင် စီစစ်ရန် စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သင်တန်းများမှ တဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီစစ်ရန်၊ စာရင်းကိုထပ်မံ ဆွေးနွေးရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။
 ခွဲခြားသူများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစီစစ်ချက်၊ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက် သူ စီစစ်လေ့လာချက်များသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။
 ၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု ကြားဆောင်ရွက်မှု
 ၎င်းအပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွား သည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရပ်ရွာလူထု၊ အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးတစ် ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်ပုံကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာသဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများ

ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ပင်မကော်မတီ (VDMC) ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်းကို မိမိရပ်ရွာလူထုလက်ခံ လာစေရန်နှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန် အသိပညာပေး စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ခြင်း။
- မိမိတို့၏ကျေးရွာအတွင်း၌ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အစည်းအဝေးများကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်း၏ အားနည်းချက်/ အားသာချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အစီအစဉ် များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များ၊ သယံဇာတများကို စနစ်တကျထိန်း သိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပုံမှန်ရယူခြင်း / ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးရွာအတွင်းအခြားလူမှုရေးအဖွဲ့များ ပူး ပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်လျော့ ချရေးဆိုင်ရာ သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ အခြား လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ရယူခြင်း၊ လိုအပ် သောအကူအညီများ ရယူခြင်း။
- ရံပုံငွေ/ လည်ပတ်ငွေများ ရှာဖွေခြင်းနှင့်အတူ စနစ်တကျထားရှိပြီး တိုးပွားအောင် နည်းလမ်းရှာဖွေ ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ် (ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိချိန်)

- မှန်ကန်နိုင်မာသော အရင်းအမြစ်မှ သတင်းအချက်အလက်များ အား အချိန်နှင့်တပြေးညီရယူခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း။
- ဘေးကင်းလုံခြုံရာ လမ်းကြောင်းများ လမ်းညွှန်ပြသထားရှိခြင်း။
- စားနပ်ရိက္ခာ၊ သောက်ရေ၊ ဆေးဝါးနှင့် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် နေရာချထားရေးနှင့် အခြားလိုအပ် သော စီမံခန့်ခွဲမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် လူဦးရေစာရင်းများ ကောက်ယူခြင်း နှင့် ပျောက်ဆုံး၊ ကျန်လှုပ်စာရင်းများ ပြုစုထားရှိခြင်း။
- မလိုလားအပ်သော လူမှုရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး ကြိုတင် ပြင်ဆင် စီမံဆောင်ရွက်ထားရန်။
- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် Taskforce များကို တာဝန်ခွဲဝေပေးရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ထောက်ပံ့ရေး (အစား အစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ယာယီနေထိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့် ရှောက်မှု) လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကူညီဆောင်ရွက် ခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်လုပ် ဆောင်ခြင်း။ (ဥပမာ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ နေအိမ်များနှင့် ပြည်သူပိုင် အဆောက်အဦများ ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း အစီအစဉ်)
- ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် ယာယီခိုလှုံရာနေရာများ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- နောက်ဆက်တွဲ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး အစီအမံများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။
- ဒေသတွင်း အရင်းအမြစ်များကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း များတွင် အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများပေးရန်။
- ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ လိုအပ်သော အကူအညီများရယူခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အစီအ စဉ်များတွင် ရေရှည်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစား လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အနာဂတ်တွင် ပိုမိုထိရောက်သော ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ကော်မတီဝင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ခြင်း။

ကြိုတင်သတိပေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ကျေးရွာပြည်သူများအား ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန်များအား အသိပညာပေးခြင်း၊ အသိပညာ ပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ပိုစတာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- မုန်တိုင်းအရောင်နှင့် အဆင့်များအား ကျေးရွာလူထုသိရှိရန် ပညာ ပေး ပြောကြားခြင်း။
- မိုးလေဝသသတင်းနားထောင်၍ ကျေးရွာပြည်သူများအား အချိန်မီ သတိပေးခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များအား ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့် ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးကင်း ရာ လမ်းကြောင်းပြခြေပုံများ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ အစမ်းလေ့ကျင့်မှု များ ပြုလုပ်ခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများအား အချိန် မှန်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရမည့် ဖုန်းနှင့်လိပ်စာများကို ကြိုတင်ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခြင်း။
- သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းတွင် အရေးပေါ်အခြေအနေ ၌ အခြား Taskforce များနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု များကို လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက်ရရှိသည်နှင့် ကျေးရွာလူထုကို ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ထိခိုက်လွယ် သူများကို ဘေးကင်းခိုလှုံရာ နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရန် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကျေးရွာ လူထုသို့ ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် ကော လဟာလများ မဖြစ်ပေါ်စေအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်။
- VDMC ပင်မကော်မတီသို့ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် များ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်နှင့် အခြား Taskforce များနှင့် လိုအပ်သ လို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း သိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC နှင့် Taskforce များထံ အကြောင်းကြားရန်နှင့် ရှာဖွေကယ်ဆယ် ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့် ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်နှင့် လိပ်စာများ၊ လိုအပ်သော သ တင်းအချက်အလက်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းပြီဖြစ် ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ် သော အန္တရာယ်အကြောင်း ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန် ပေးခြင်း။ (ဥပမာ-ဝမ်းရောဂါ၊ အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ၊ မီးဘေး၊ ဓာတ် လိုက်ခြင်း....စသည့်)

ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကာလများတွင် အရေးပေါ်လိုအပ်သော စက်ကိရိယာများ၊ အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား အချိန်မှန်ပြင် ဆင် ရှာဖွေစုဆောင်းထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး သင်တန်းများတက်ရောက်ပြီး ပုံမှန်လေ့ ကျင့်ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ဒေသတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များ နှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းနှင့် ကျေးရွာလူထုကိုလည်း လုပ်ဆောင်တတ်စေရန် သင်တန်းပေး ခြင်းနှင့် လက်တွေ့သရုပ်ပြ လေ့ကျင့်စေခြင်း။
- အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်နိုင်ရန် ကြိုတင် ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားခြင်း။

- ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား နေအိမ်တွင် လွယ်လင့်တကူ ရရှိနိုင်စေရန် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ပေးရန် လိုအပ်သူများစာရင်းနှင့် ကျေးရွာလူဦးရေ စာရင်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင် စုဆောင်းထားခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေ သတ်မှတ်ထားခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အရေးပေါ်ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ခြင်း သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ် တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိခိုက်လွယ်သူ များကို ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် အရေးပေါ်ပြေးလမ်း ဆိုင်း ဘုတ်များ ပြသထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းများ အသင့်ပြင်ဆင်ထားရန်နှင့် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ချိန်ဆက်ရယူခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံတွင် VDMC ကော်မတီမှဆောင်ရွက် နေသော လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ပျောက်ဆုံးသူများကို စာရင်းပြုစုထားပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်း ချိန်တွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ချက်ချင်းလုပ်ဆောင် နိုင်ရန် Early Warning and First Aid Taskforces နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- Early Warning အဖွဲ့ထံမှ ဘေးကင်းရှင်းကြောင်း သိရှိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC သို့ အကြောင်းကြားပြီး အခြား အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းကာ တာဝန်ခွဲဝေထားသည့်အတိုင်း ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- လိုအပ်သော လမ်းကြောင်းရှင်းလင်းခြင်းများကို ကျေးရွာလူထု အကူအညီနှင့် ချက်ချင်းရှင်းလင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးကြီးလူနာများကို First Aid အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်နှင့် လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦမှ ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုး မှုများပေးရန်နှင့် ထိခိုက် လွယ်သူများကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခြင်း (နေအိမ် မပျက်စီးပါက)
- VDMC ကော်မတီမှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူရာတွင် ကူညီပေးခြင်း။

ရှေးဦးသူနာပြုရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းများတက်ရောက်၍ ကျေးရွာသို့အသိပ ညာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် အရေးပေါ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအား စုဆောင်းထားရန်နှင့် ရက်လွန်မှု မရှိစေရန်စစ်ဆေးကာ လိုအပ်သောဖြည့်တင်းမှုများ အချိန်မှန် လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု ပြုလုပ် နိုင်ရန် နေရာများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် ဒေသအ တွင်းရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများအား ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြု လုပ်ထားနိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့်အတူ ထိခိုက်လွယ်သူများ ပြောင်း ရွှေ့ရာတွင် လိုအပ်သောကူညီ မှုများပေးခြင်း။
- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေသူများ၊ အားငယ်နေသူများနှင့် နှလုံး ရောဂါရှိသူများကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားပေး နှစ်သိမ့်ပေးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းနှင့် ကြိုတင် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ် ထားခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေးခြင်းကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ သူများအား ကယ်ဆယ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော ကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဒဏ်ရာပြင်းထန်သောလူနာများကို နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ သို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ်သော ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ လုပ်ဆောင် ထားရန်နှင့် သတိပေးနှိုးဆော်မှုများပြုလုပ်ထားရန်။
- သေပျောက်စာရင်းကောက်ယူရာတွင် VDMC ကော်မတီကို လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နေအိမ်ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သလို ကူညီပေးရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ ကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ကူညီပို့ဆောင်ပေးခြင်း။
- ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများကို အချိန်မှန် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုပေးခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

လပွတ္တာမြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာများ၏ ဖုန်းနံပါတ်များ

စဉ်	ဌာနအမည်	ဌာနအကြီးအကဲအမည်	ရုံးဖုန်း (၀၄၂-)	လက်ကိုင်ဖုန်း
၁	မြို့နယ်ရဲ	ရဲမှူးဦးတင်မောင်ဌေး	၈၀၁၃၃/၁၃၄	၀၉-၂၀၀၀၈၄၆
၂	တရားရုံး	ဦးသန်းဇော်ဦး	၈၀၁၁၇	၀၉-၂၅၆၁၆၀၂၈
၃	ဥပဒေ	ဒေါ်နေခြည်ထွေး	၈၀၆၀၄	၀၉-
၄	စိုက်ပျိုးရေး	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၄၁၃	၀၉-၂၅၀၄၄၈၁၂၃
၅	မြေစာရင်း	ဦးသန်းအောင်	၈၀၁၂၇	၀၉-၂၅၀၇၅၆၄၄၉
၆	ဆည်မြောင်း	ဦးမျိုးမြင့်အောင်	၈၀၁၃၀	၀၉-၇၈၃၇၉၆၉၆၇
၇	ကုန်သွယ်မြှင့်တင်ရေး	ဦးအောင်မြင့်ဦး	၈၀၄၁၄	၀၉-၄၂၂၅၁၆၁၁၁

၈	စည်ပင်	ဦးကျော်ကျော်	၈၀၁၃၂	၀၉-၄၂၂၄၈၂၈၄၉
၉	ကုန်တင်ကုန်ချ	Dr. စိုးလှိုင်ဝင်း	၈၀၁၁၂	၀၉-၄၂၂၅၀၁၆၆၆
၁၀	ပြန်/ဆက်	ဒေါ်မြင့်မြင့်ကြည်	၈၀၁၂၃	၀၉-၂၅၄၄၆၄၅၇၇
၁၁	စီမံကိန်း	ဒေါ်အေးအေးသန်း	၈၀၁၁၆	၀၉-၇၉၅၉၁၃၅၇၂
၁၂	သစ်တော	ချစ်သန်းထွန်း	၈၀၁၂၂	၀၉-
၁၃	ငါးလုပ်ငန်း	ဦးဇေလတ် (ဒု - ဦးစီး)	၈၀၁၂၆	၀၉-၇၈၂၀၇၁၇၀၃
၁၄	ဆောက်လုပ်ရေး	ဦးကျော်ဦး	၈၀၁၂၈	၀၉-၇၇၆၆၄၆၂၉၄
၁၅	ရေကြောင်း	ဦးမြင့်ဦး	၈၀၁၂၁	၀၉-၂၅၀၁၈၂၄၄၇
၁၆	စာတိုက်	ဒေါ်ဝေဝေ	၈၀၅၈၆	၀၉-၉၆၂၁၅၂၅၇၅
၁၇	ပညာရေး	ဒေါ်သန်းသန်းဦး	၈၀၆၀၅	၀၉-၄၂၂၄၉၂၄၄၈၂
၁၈	လဝက	ဦးကျော်စွာမိုး	၈၀၁၁၅	၀၉-၅၃၉၆၅၅၁
၁၉	ကျန်းမာရေး	ဦးကျော်နိုင်ဦး	၈၀၁၂၀	၀၉-၈၅၇၈၆၈၈
၂၀	လျှပ်စစ်	ဦးမင်းဇော်ဇော်လွင်	၈၀၀၃၂	၀၉-၂၅၁၇၇၃၀၀၅
၂၁	မီးသတ်	ဦးကျော်မျိုးမြင့်	၈၀၇၀၄	၀၉-၄၂၅၀၀၅၈၅၅
၂၂	အား/ကာ	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၀၇၈	၀၉-၇၇၇၄၇၅၈၀၀
၂၃	စိုက်/ဘဏ်	ဦးမျိုးတင့်	၈၀၁၁၃	၀၉-၇၈၈၉၅၄၆၅၉
၂၄	အခွန်	ဦးနေလင်း	၈၀၀၈၃	၀၉-၇၈၇၄၆၄၀၆၀
၂၅	ရုပ်သံ	ဦးထွန်းထွန်းဝင်း	၈၀-	၀၉-၂၅၄၄၆၀၀၅
၂၆	မိုက္ကရို	ဦးဘိုဘို	၈၀၅၈၈	၀၉-၈၅၇၈၀၀၀
၂၇	စက်မှုလယ်ယာ	ဦးတင့်ဇော်	၈၀၀၃၃	၀၉-၇၉၈၉၁၀၆၂
၂၈	သမ	ဦးညွန့်ဆွေ	၈၀၅၂၀	၀၉-
၂၉	စီး/ဘဏ်	ဦးနိုင်ဦး	၈၀၅၂၀	၀၉-၄၉၇၄၄၃၂၀
၃၀	တိုင်းရင်းဆေး	ဒေါ်ယုဝါဌေး	၈၀-	၀၉-၂၅၀၂၃၃၆၃၇
၃၁	ကျေး/ဖွဲ့	ဦးအောင်ကျော်မျိုး	၈၀၇၁၄	၀၉-၄၅၈၀၃၂၈၅၀
၃၂	ဆက်သွယ်ရေး	ဦးအုန်းကျော်	၈၀-	၀၉-၈၅၅၂၉၂၅ ၊ ၀၉-၄၂၃၀၀၁၂၄၈